

سردار روزهای سخت

صادق

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱ | ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ | ۱۲ دسامبر ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

۲ سرمقاله

دکتر یدالله جوانی

جمهوری اسلامی؛ مردمی یا دیکتاتوری؟

۲ نگاه

عزیز غضنفری

جنگ ترکیبی در موقعیتی سرنوشت‌ساز

۳ دیدگاه

«نه» بزرگ مردم به فراخوان اعتصاب اجباری

خودکشی اپوزیسیون

۲ نگاه

انقلاب ما و انقلاب آنها!

۸ پرونده

وحدت راهبردی

نگاهی به اهمیت هم‌افزایی حوزه و دانشگاه

ایستاده در برابر استعمار

۱۶ جوان

صدای ماندگار انقلاب

روزنه

جوانان امروز چگونه می‌اندیشند؟

رضا قارزی کارشناس سیاسی

نگاه‌های مختلف، ندهای گوناگون، قضاوت و روایت‌های متنوع از جوانان امروز در کشورمان در پی حوادث و ناآرامی‌های اخیر ۱۴۰۱ در فضای سایبری، مجازی، هیبریدی و همچنین در متن واقعی اجتماع پدیدار شد.

بنا نگاه تحلیلی ژرف‌تر، می‌توان با جریان‌شناسی، تحلیل‌ها و رویفت‌های روند کیفی گفتمانی، حقایق زیادی را در لابه‌لای واقعیت‌ها و پدیده‌های گوناگون صد روزه یافت. به واقع، وجود مشکلات اقتصادی ابزار پی‌گیری‌ها و سودجویی برخی در کشور برای تخریب، القای اندیشه اجتماعی لیبرال دموکراسی و امانیتستی نین غرب با زبان و سلاح هیبریدی شد که بر صاحبان نگرش و فکر و خواص بصیرتی جامعه پوشیده‌نمود. برخی روشنفکران و مترجمان و غرب‌زده‌های دنیا طلب و جمعی از وادادگان انقلاب، ارزش و دین، نسل جوان صاحب خلاقیت و هوش و نگرش قسوی امروز را به انتقاع تاریکی و نسلی مهم می‌کنند. حال آنکه این وادادگان باید به نسل جوان رسیدگی اقتصادی، اجتماعی و فکری می‌کردند. آری، بیش از ۶۰ درصد نسل جوان امروز برای دوره انقلاب اسلامی بوده که به جای معرفت‌گیری و شناخت و اندیشه اجرایی اسلامی، پای درس استادان، رشته‌ها و درس ترجمه شده غرب و شرق محافل آکادمیک سیراب شده و همچنین نگرش باطل ماتریالیستی، تجلدطلب و برانداز وابسته در شبکه‌های مجازی و دیجیتال. به هر حال، جمع‌بندی صدها پژوهش و تحلیل و بررسی اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در چند ماه اخیر را می‌توان در چند محور برای رشد، تعالی، جلورفت نسل جوان امروز به دست صاحبان قلم، قدرت و ثروت و مسئولان اجرایی گزارش محور مطرح کرد، به امید راهگشا بودن:

- ۱- ایجاد فضای گفتمانی پرسشی و هدایت‌گر علمی و پژوهشی و تولید رهیافت‌های تحقیقی و ارزشی براساس تعالیم اسلام شیعی؛
- ۲- اقصاع نسل جوان با پی‌گیری‌های اجرایی و پاسخگویی‌های شفاف لایه‌های اجرایی کشور؛
- ۳- انعطاف‌پذیری بودن رفتاری نسل‌های قبل و راهنمایی و یاری آنان؛
- ۴- پرهیز از زبان آمرانه و تحکمی و یافتن زبان همراهی، نجات‌گر و هدایتگر؛
- ۵- کنار گذاشتن زبان تکلف در ارتباط گفتار و محاوره‌ای در عین طی مسیر ارزشی؛
- ۶- ایجاد فضاهای نو گفتاری، سوژه‌های شناختی و نگرشی؛
- ۷- تحمل داشتن در برابر انتقاد و مخالفت‌های نسل آینده‌ساز اجتماعی و اقتصادی؛
- ۸- تحلیل صحیح و لازم توصیفی تاریخی روایت صحیح در مسائل؛
- ۹- سیاست و راهبردهای اجتماعی نو و موج‌سازی رسانه‌ای و مجازی برای جذب جوانان؛
- ۱۰- ترویج ساده‌سازی مسئله ازدواج جوانان و داشتن طرح‌های اجرایی نهادها و مراکز اقتصادی وزارتخانه‌ها.

هدف دشمن در طراحی‌های پس از ناتوانی براندازی، شکستن توانمندی‌های حاکمیت و کشور با جنگ روانی است. قطعاً به میدان آوردن جوانان ارزشی و متأثر از اندیشه دینی ناب و قشر تغییرپذیر خاکستری و اهمیت دادن و هزینه کردن برای آنان در تولید محتوا و مقابله با فرهنگ منحنط آمریکایی و آیین باطل لیبرالی فریبکار القاطی امروز رایج در دنیا از الزامات کشور و جامعه اسلامی است که سال‌ها مغفول مانده دولت‌ها بوده است.

نماینده ولی فقیه در سپاه

پیروزی‌های بزرگ در راه است

است و نباید آسیب ببیند، گفت: از این گردنه هم می‌گذریم و این انقلاب سربلندتر از قبل به راه خود ادامه می‌دهد. این انقلاب گاهی حرکتش کند شده ولی متوقف نشده است.

نماینده ولی فقیه در سپاه تصریح کرد: پیروزی‌های بزرگی در راه است و ضربات سنگینی نصیب دشمن خواهد شد.

که نباید بگذاریم امید، نشاط و تحرک از جامعه گرفته شود. دشمن در تلاش است تا امید، مجاهدت و تحرک را از ما بگیرد.

نماینده ولی فقیه در سپاه به اهمیت جهاد تبیین اشاره کرد و ادامه داد: مطالبه بحق از مسئولان لازم است و روحانیت ما و مرجعیت ما هرگز این موضع مطالبه‌گری را ترک نکرده‌اند. وی با بیان اینکه این انقلاب حقیقت دین

در این فتنه‌ها افراد باید غریب‌شوند، اظهار داشت: فتنه‌های آخر الزمان باید بیابند تا چهره‌های نفاق ریزش کنند؛ نهضت ظهور بدون اینکه مؤمنین خالص شوند، محقق نمی‌شوند.

وی با اشاره به اینکه مؤمنین در این حوادث و فتنه‌ها آبدیده، ورزیده و توانمند می‌شوند، تصریح کرد: این فتنه‌ها می‌آیند تا مؤمنین از غیر مؤمنین تمیز داده شوند. چیزی که مهم است، این است

نماینده ولی فقیه در سپاه گفت: بنا به اعتراف آمریکایی‌ها، این فتنه هم جواب نداده است و دنبال راه دیگری هستند، چون این مردم نیامده‌اند مقابل این نظام بایستند و بیشتر عصبانیت آمریکایی‌ها از این مردم است.

حجت‌الاسلام و المسلمین عبداللہ حاجی صادقی در هشتمین کنگره علمی - پژوهشی علامه بلاذری بوشهری (ره) با بیان اینکه

«نه» بزرگ مردم به فراخوان اعتصاب اجباری

خودکشی اپوزیسیون

در تهران تلاش کردند از طریق انتشار اخبار دروغ و جعلی، به گونه‌ای القا کنند که جمع کثیری از کسبه و بازاریان به اعتصابات پیوسته‌اند، اما واقعیت چیز دیگری بود و شهروندان تهرانی که در خیابان تردد داشتند، با وجود بارش سنگین برف و باران، شاهد فعالیت عادی اصناف و بازاریان بودند.

دروزی دشمن پس از ناکام ماندن فراخوان اعتصابات و تجمعات در روز ۱۶ آذر نیز به آنجایی ختم شد که آنها ترافیک عصر و غروب چهارشنبه‌های تهران را که برای همه پایتخت‌نشینان یک رویداد معمولی و قابل‌پیش‌بینی است، به نقشه حاکمیت برای قفل کردن خیابان‌ها و جلوگیری از حضور مردم در میدان اصلی شهر تعبیر کردند.

بی‌توجهی گسترده مردم در مقابل فراخوان ۱۴ تا ۱۶ آذر به‌حدی بود که برخی تحلیلگران سیاسی و اجتماعی، از آن به «خودکشی اپوزیسیون» تعبیر کردند و حتی معاندان داخلی و خارجی نیز درباره شکست سنگین این فراخوان لب‌به‌اعتراض گفتند؛ آتش آتقدر ششور شده بود که «مهدی خلجی» تحلیلگر همیشگی شبکه بی‌بی‌سی فارسی، خطاب به مجری این شبکه سلطنتی انگلیس که از ادامه‌دار بودن حضور اعتراضی مردم در خیابان‌ها سخن می‌گفت، بیان داشت: «شما مدام بر این نکته تأکید می‌کنید که اعتراضات همچنان ادامه دارد، اما به نظر من ادامه ندارد؛ چراکه فیلم‌ها و تصاویر منتشر شده از ایران نشان می‌دهد اعتراضات رو به افول رفته و به سیر نزولی خود رسیده است.»

و سخن پایانی آنکه این بار نیز با هوشیاری مردم، راهبرد دشمن در راه‌اندازی اعتصابات سراسری که با اعمال زور، تهدید و ارباب و پمپاژ دروغ‌ها و شایعات آنها همراه بود، به شکست انجامید و رسوایی و بی‌آبرویی مجدد آنها را رقم زد.

تهدید می‌کنند که اگر بارها را به مقصد برسانند، به ماشین‌های شان آسیب وارد می‌کنند؛ اینها موارد و مصادیق ایذا و آزار رساندن به مردم است؛ لذا مسئولان قضایی، انتظامی و امنیتی به این قبیل موارد ساده ننگرند و با سرعت و قاطعیت به شناسایی و دستگیری و محاکمه این عناصر ایذای مردم پردازند.»

اما عنوان مفتضحانه‌ترین شکست فراخوان‌های ضدانقلاب تا امروز با اختلاف قابل توجه نسبت به سایر فراخوان‌ها به آخرین مورد آنها برای روزهای ۱۴، ۱۵ و ۱۶ آذر تعلق می‌گیرد. این فراخوان از هفته اول آذر به صورت گسترده از سوی شبکه‌های فارسی‌زبان سعودی اینترنشنال، بی‌بی‌سی فارسی، صدای آمریکا و مزدوران آنها در فضای مجازی رپرتاژ و تبلیغ شد. رضا پهلوی، علی کریمی، مریم رجوی، ابراهیم حامدی، مسیح علی‌نژاد و نازنین بنیادی، از جمله افرادی بودند که از چند روز مانده به ۱۴ آذر، وقت زیادی را برای انتشار فراخوان اعتصاب و اغتشاش در شبکه‌های اجتماعی صرف کردند.

امید ضدانقلاب در این فراخوان سه روزه آن بود که تمامی بازارها تعطیل باشند، کارمندان ادارات دولتی بر سر کار حاضر نشوند، دانشجویان سر کلاس درس نروند، معلم‌ها تدریس نکنند، فعالیت‌های ورزشی به حالت تعلیق دربیاید و در نهایت در روز سوم فراخوان، مردم با حضور خود در خیابان‌ها کار نظام را یکسره کنند؛ امید که خیلی زود و از همان روز ۱۴ آذر برای ضدانقلاب به یأس تبدیل شد و در روزهایی که اغلب نقاط کشور منتعم از بارش‌های رحمت الهی بود، مردم با حضور خود در سطح جامعه و انجام فعالیت‌های عادی و روزمره، سبلی محکم و کوبنده‌ای به دشمن زدند. با وجود آنکه رسانه‌های معاند و برخی فعالان مجازی ضدانقلاب، از همان نخستین ساعات صبح ۱۴ آذر

خود را صادر کرده بود و انتظار داشت بخش قابل توجه یا حداقل نیمی از کسبه و بازاریان در خواست آنها برای اعتصاب را بپذیرند، با «نه» بزرگ اقشار مختلف مردم و صنوف و بازاریان مواجه شد؛ به گونه‌ای که طی چند روز، پوش‌های «تعطیل نمی‌کنیم»، «نه به اعتصابات تحمیلی» و «نه به اعتصابات اجباری» در فضای مجازی تیز شد.

پس از شکست این فراخوان، معاندان نظام تلاش کردند کامیون‌داران را وارد اعتصابات ساختگی خود کنند. در این مورد هم همراهی نکردن کامیون‌داران با ضدانقلاب خارج‌نشین کار را به جایی رساند که نیروهای اجبر شده داخلی، به سمت کامیون‌هایی که اجناس و کالاها می‌مورد نیاز مردم را در جاده‌های بین‌شهری حمل می‌کردند، حمله‌ور شوند و به آنها آسیب برسانند. مزدوران جیره‌خوار ضدانقلاب، همچنین در سطحی نسبتاً وسیع، اقدام به ریختن میخ در جاده‌ها و مسیر تردد کامیون‌داران کردند. اقدامات مذبح‌خانه این عناصر مزدور برای آن انجام شد که به اصطلاح حساب کار دست مابقی کامیون‌داران بیاید و آنها به دلیل صدمه‌دیدن خودروهای سنگین خود، ناگزیر شوند در اعتصابات ساختگی دشمن مشارکت کنند؛ هدفی که باز هم ناکام ماند و هیچ خللی در روند جابه‌جایی اجناس و اقلام مورد نیاز مردم در جاده‌های بین‌شهری و بین‌مرزی کشور از سوی کامیون‌داران ایجاد نشد.

در همان روزها که ضدانقلابیون و تجزیه‌طلبان سعی داشتند با ایجاد فضای رعب و وحشت، مانع از فعالیت عادی و روزمره کسبه و کامیون‌داران شوند، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای، رئیس دستگاه قضا در جلسه ششورای عالی قوه قضائیه گفت: «کسانی که در دل و ذهن کسبه و بازاریان رعب و وحشت ایجاد و آنها را تهدید می‌کنند که اگر مغازه‌شان را نبنند، آن را به آتش می‌کشند یا کسانی که کامیون‌داران و رانندگان زحمت‌کش را

حسین چخماقی

خبرنگار

پس از شکست طرح‌ها و برنامه‌های گوناگون دشمن برای به‌آشوب کشاندن جامعه و تجزیه برخی مناطق از کشور طی ۸۰ روز گذشته، حربه «فراخوان اعتصابات عمومی» در دستور کار ضدانقلابیون گرفت؛ زمانی که معاندان نظام از سلطنت‌طلب‌ها و منافقین گرفته تا تجزیه‌طلبان و مارکسیست‌ها دیدند آتش اغتشاشاتی که به واسطه دروغ‌ها و شایعه‌افکنی آنها در کشور ایجاد شده بود، فروکش کرده و تش رسوایی‌شان از بام افتاده، سعی کردند با صدور فراخوان‌های متعدد با شمارگان بالا، اقشار گوناگون مردم و صنوف کشور را با اعتصابات ساختگی خود همراه کنند. فراخوان‌هایی که فصل مشترک همه آنها این سه گزاره بود: «نخرید، نخرید، نخرید، کار نکنید.»

نخستین فراخوان ضدانقلاب برای انجام اعتصابات ساختگی، روزهای ۲۴، ۲۵ و ۲۶ آبان بود. با وجود تبلیغات گسترده معاندان خارجی و پیاده‌نظام داخلی آنها، طبق مشاهدات میدانی در سراسر کشور، قاطبه مردم اعم از کسبه و بازاریان تا دانشجویان، معلمان و کارمندان، با این فراخوان همراه نشدند. ضدانقلاب که تصور این عدم‌همراهی گسترده از سوی مردم و کسبه را نداشت، با توسل به حربه تهدید، ارباب و ایجاد ناامنی برای افرادی که مغازه‌های‌شان را نبسته بودند، سعی کرد اعتصابات اجباری مدنظر خود را پیاده‌سازی کند. این استیصال دشمن تا آنجایی پیش رفت که حتی به عناصر اجبر شده داخلی خود دستور داد در ساعات نیمه‌شب، داخل قفل‌های مغازه‌ها جیب بریزند تا کسبه برای باز کردن مغازه‌های‌شان دچار مشکل شوند.

دشمن که با هشد «اعتصابات سراسری» فراخوان

عکس و مکت

خدا حافظ جانباز فوتبال ایران/ کریم باوی، ستاره سابق فوتبال ایران و باشگاه‌های شاهین و پرسپولیس که جانباز جنگ تحمیلی هم بود، پس از تحمل یک دوره بیماری در ۵۸ سالگی دار فانی را وداع گفت. خدا او را بیامرزد

غذای حیوانات برای فقرا! / خبریه‌های بریتانیایی هشدار داده‌اند خانواده‌های این کشور در بحران افزایش هزینه‌های زندگی به خوردن غذای حیوانات و گرم کردن غذا روی رادیاتور و شمع رو آورده‌اند!

رود پیکر مطهر ۱۱۱ شهید تازه تفحص‌شده به ایران/ شتاور میاد حامل پیکر ۱۱۱ شهید دوران دفاع مقدس با استقبال مردم قدرشناس شهرستان‌های آبادان و خرمشهر از مسیر آبراه بین‌المللی ارون‌دروود وارد اسکله بندر آبادان شد.

فقط ما حق داریم! / نخست‌وزیر کانادا: ما حق سرکوب اعتراضات مردم را داریم. نخست‌وزیر انگلستان: پلیس اختیارات ویژه برای سرکوب مردم دارد. همین دو نفر هنگام برخورد با وقایع ایران؛ بگذارید مردم حرف بزنند!

دانش خاموشی ندارد/ رئیس‌جمهور در ابتدای دیدار با دانشجویان؛ برخی به من تومیه کردند امروز به دانشگاه نروید؛ من معتقد به تعطیلی علم و دانش نیستم و به دنبال گشایش هستم؛ آیندسازان کشور، دانشجویان و دانش‌آموزان هستند.

خدا عاقبت‌مان را بخیر کند/ امام صادقی (ع): کسی که با رفیق بد همشین شود، سالم نمی‌ماند و سرانجام به ناپاکی آلوده می‌شود. برزرو ارحم‌ند و احسان گرمی سرانجام خود واقعی‌شان را نشان دادند.

خون مولوی عبدالواحد برعهده چه کسانی است؟

گروه گزارش

صبح صادق

«مهدی شمس آبادی» دادستان عمومی و انقلاب مرکز سیستان و بلوچستان شامگاه جمعه، هجدهم آذرماه در جمع خبرنگاران اظهار کرد: «پیکر مولوی عبدالواحد امام جمعه اهل سنت مسجد امام حسین (ع) خاش در یکی از جاده‌های فرعی شهرستان خاش در حالی که سه گلوله به وی شلیک شده و از ناحیه سر وی خارج شده بود، پیدا و شناسایی شد.»

مولوی عبدالواحد ریگی در پایان همایش «تحکیم وحدت و همدلی» که با حضور جمعی از علما، بزرگان، ریش‌سفیدان، سران طوایف شیعه و سنتی، نخبگان و مدیران استان سیستان و بلوچستان برگزار شده بود، در جریان گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین حاج علی‌اکبری، رئیس هیئت اعزامی رهبر معظم انقلاب به سیستان و بلوچستان خاطر نشان کرده بود: «من در دوران هشت سال دفاع مقدس در خط مقدم جبهه حضور داشتم و ما در طول انقلاب همواره در صحنه بوده‌ایم؛ از جمله در تمام دوره‌های انتخابات کشور و این افتخار ماست.»

امام جمعه اهل سنت مسجد امام حسین (ع) خاش گفته بود: «کسی که از مرز خود دفاع نکند، ناموس ندارد. شما برسید از مسجد امام حسین (ع) که من پیش‌نماز آن هستم، حتی یک نفر هم بعد از نماز جمعه به خیابان نیامد و در آشوب اخیر خاش حضور نداشت. گفتم کسی حق ندارد از مسجد بیرون برود؛ چون می‌دانستم منافقین بیرون هستند و می‌دانیم چه کار می‌کنند.»

به نظر می‌رسد، دشمن و افراد نفوذی در استان با به شهادت رساندن افرادی در تراز مولوی عبدالواحد ریگی به دنبال ناامن‌سازی روانی و میدانی در جنوب شرق باشند. واکاوی سناریوی محور سعودی-صهیونیستی نشان می‌دهد، آنها در تلاش هستند با حذف نخبگان انقلابی در میان برادران سنتی، منطقه‌سنتی‌نشین سیستان و بلوچستان را محلی برای اقدامات ضد امنیت کشور قرار دهند.

تاکتیک آنها به این صورت است که با همراهی افراد معلوم‌الحال، بتوانند مردم بلوچ را پشتوانه سیاست‌های شوم و ضد دینی و ملی خود قرار دهند.

وابستگی به آل‌سعود و تروویست‌های بی‌هویت با سپهر قرار دادن مردم درصدد هستند برخورد نظام‌باناامنی‌های ایجاد شده در استان را هزینه‌بر کنند. البته در طول ۴۳ سال گذشته بارها ثابت شده است، مردم بلوچ از بصیرت بالایی برخوردار هستند و تحت تأثیر القانات غیر واقعی برخی از خواص استان قرار نخواهند گرفت.

نکته پایانی نیز توجه به این موضوع است که تقاص خون امثال شهید مولوی عبدالواحد ریگی را باید کسانی بدهند که در طول مدت دو ماه اخیر با سخنرانی و تحریک مردم، موجب ناامنی استان شده‌اند. این افراد با زیر سؤال بردن اقدامات امنیتی و قضایی نیروهای انقلابی، موجب تقویت گروه‌های تروریستی، جریان‌های تجزیه‌طلب و در عین حال خوشحالی مخالفان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران شدند. امید است این افراد به اثرات رفتار خود بیشتر توجه کنند و با سخنرانی‌های خود استان سیستان و بلوچستان را دچار ناامنی نکنند.

تحقق حکمرانی خوب

نگاهی به کارنامه ۳۳ ساله قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص)

عظیم به سرانجام رسید و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

برگ‌زین دیگر از تلاش متخصصان داخلی، احداث پل پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس به عنوان بزرگترین پالایشگاه میعانات گازی جهان و نخستین پالایشگاه طراحی شده بر اساس خوراک میعانات گازی کشور با ظرفیت پالایش ۳۶۰ هزار بشکه در روز در قالب سه فاز ۱۲۰ هزار بشکه‌ای با هدف تولید بنزین، گازوئیل، گاز مایع و سوخت جت در ۲۵ کیلومتری غرب بندرعباس بود. احداث این پالایشگاه اگر چه از سال ۱۳۸۵ و با مشارکت دو شرکت خارجی کلید خورد؛ اما با تنگ شدن حلقه محاصره اقتصادی کشور، شرکت‌های خارجی به یکباره عرصه ساخت این پالایشگاه را خالی کردند و از این رو در اواخر سال ۱۳۸۹ اجرای آن در حالی به قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) واگذار شد که می‌بایست طبق برنامه زمانی پالایشگاه مورد بهره‌برداری قرار می‌گرفت.

قرارگاه خاتم که خود در آن ایام ساخت فازهای ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۲۲، ۲۳ و ۲۴ پارس جنوبی را در دست اجرا داشت و به موضوع تهدید میعانات گازی و واردات بنزین کاملاً آگاه بود، اجرای این پروژه را بر عهده گرفت و فاز نخست آن را در اردیبهشت سال ۱۳۹۶ افتتاح کرد. نگاه قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) به توان درون‌زای کشور و بومی‌سازی دانش فنی در این پروژه باعث به نتیجه رسیدن این ابرپروژه به دست مهندسان ایرانی شد و در مجموع سهم نیروهای داخلی در سه حوزه مهندسی، تأمین کالا و اجرا در این پروژه بیش از ۸۰ درصد است. در بیان دستاوردهای این پالایشگاه به منزله بزرگ‌ترین پالایشگاه تولید بنزین کشور، می‌توان به مواردی از جمله خودکفایی کشور در تولید بنزین در شرایط تحریم، حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی و ایجاد ارزش افزوده میعانات گازی، جلوگیری از صادرات مواد خام و تبدیل آن به فرآورده‌های با ارزش‌تر، ایجاد اشتغال پایدار در کشور، تولید بنزین با کیفیت یورو ۴ و کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی، بومی‌سازی دانش فنی ساخت پالایشگاه میعانات گازی و استفاده از صنایع داخلی در تأمین کالا اشاره کرد.

حال با گذشت بیش از سه دهه از حیات قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) به حدی از رشد و بالندگی رسیده که با استفاده از فناوری و دانش بومی، امکانات و بهره‌گیری از تجربیات ارزشمند زیرساخت‌های کشور را تقویت کرده و باعث امیدآفرینی در جامعه و ایجاد روحیه تحرک و پویایی در کشور شده است. به راستی ابتکارات نوین و گرانبهای در زمینه تأمین کالا، ساخت، مهندسی، راه‌اندازی و ثبت رکورد‌های مختلف در عرصه اجرایی پروژه‌های مختلف و در ستیز با غرب، نشان از ثبات قدم این قرارگاه برای تحقق اقتصاد مقاومتی و مدیریت جهادی است. به گونه‌ای که علاوه بر رونق تولید در کشور، موجب ایجاد بارقه امید در دل صنعت‌گران، مبتکران و مخترعان این حوزه شده است.

حکومت اسلامی ایران برگ‌های زرینی از دفتر عمران و آبادانی کشور دارد. یکی از ابرپروژه‌هایی که قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) با درک ضرورت اتکا بر توان داخلی با وجود سابقه و شدت برخورد منافقانه پیمانکاران خارجی در کلان‌شهر تهران به انجام رسانید، پروژه بزرگراه صدر بود. قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) این پروژه عظیم را با تلاش بی‌وقفه و مدیریت جهادی یاران جبهه‌های خون و شهادت با خودکفایی در غیاب، ترک و قهر پیمانکاران رقیب خارجی با موفقیت به اتمام رساند و در تاریخ ۱۳۹۲/۹/۹ به بهره‌برداری رسید.

باتوجه به پیچیدگی‌های بالای ایس ابرپروژه عمرانی، جوانان متعهد و متخصص ما توانستند موفقیت‌های خوبی را رقم بزنند و این موفقیت در باورهای دینی توفیقی از جانب خداوند به کسانی بود که بدون اتکا به غرب، به دستان خود چشم دوختند، دست به زانوی خود گرفتند و دائم برای گره‌گشایی از مشکلات مردم و افزایش ظرفیت خدمت‌رسانی در حال تلاش و پیدا کردن راهکار بودند.

در این راستا، ۱۷۰ نفر از نمایندگان مجلس پس از اتمام این پروژه عظیم در حمایت و تشکر از این اقدام قرارگاه بیانیه صادر کردند و با وجود مواجهه ایران با انواع تحریم‌های ظالمانه و ناجوانمردانه، این اقدام قرارگاه سازندگی خاتم را ستودند و با ایس حمایت ملی بر این نکته صحنه گذاشتند که قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) با رویکردی فراتر از نگاه مادی و بر اساس نگاه رسالت‌محور و تکلیف‌مدار و سندی راهبردی اقدام می‌کند. بر اساس این سند، مجموعه سازندگی در سپاه هویت اسلامی، انقلابی، سپاهی، رسالت‌محور، نظام‌مند، چندمنظوره، منحصربه‌فرد، ممتاز در عرصه فعالیت‌های سازندگی با فرهنگ پاسداری و بسیجی و برخوردار از پشتوانه منابع سازمانی سپاه و بسیج مردمی و با قابلیت کمک به توسعه و تعمیق انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن در داخل و خارج از کشور دارد.

این پروژه به منزله نخستین پل تک‌پایه طبقاتی کشور به صورت طرح سازه‌گار با محیط شهری است که برای اجرای آن ۱۱ کیلومتر پل‌سازی از حد تقاطع بزرگراه شهید مدرس، صدر در شمال غرب تا تقاطع بزرگراه بابایی-امام‌علی (ع) در شمال شرق تهران در مدت ۲۶ ماه با همت قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) انجام شده است. این پروژه بی‌نظیر از نظر طراحی، مهندسی و اجرا در کشور در حالت عادی به شش سال زمان نیاز داشت؛ ولی با همت و اراده قوی جوانان این مرز و بوم و توکل به خداوند طی دو سال به اتمام رسید و در راستای خدمت‌رسانی به مردم و ارتقای ظرفیت حمایتی مردم، به اذعان دوست و دشمن در وضعیت تحریمی توانست به نمادی از قدرت ملت در اقتصاد مقاومتی تبدیل شود. از دیگر نکات قابل توجه در این پروژه در مقایسه با پروژه‌های خرد و کلان دیگر، خودکفایی در تمام مراحل اجرای این طرح بود که با خوداتکایی و در نهایت صرفه‌جویی، این پروژه

فرآیند کوتاه‌مدت، تمام شرکت‌ها و پیمانکاران خارجی (در همدستی با آمریکا) از ایران فراخوانده شدند و پروژه‌های زیربنایی را راه کردند تا در یک اقدام هماهنگ و برنامه‌ریزی شده، مسیر پیشرفت و توسعه ایران اسلامی را مسدود و این کشور را به کشوری عقب‌مانده و فقیر بدل کنند و با ایجاد نارضایتی‌های داخلی اهداف خود را در بر اندازی نظام در میدان جنگ اقتصادی عملی کنند. در چنین بزنگاه‌هایی که کار به جای مانده از ترک و راهسازی پیمانکاران خارجی مشهود بود و پروژه‌هایی فراتر از توان پیمانکاران داخلی سرگردان و مسکوت مانده بود، قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) در راستای مقابله با جنگ اقتصادی دشمن توانست در نهایت صرفه‌جویی اقتصادی وارد عرصه سازندگی کشور شود و خلأ ناشی از وجود پیمانکاران خارجی را در پروژه‌های بزرگ کشور پر کند و به این ترتیب با اتکا به توان داخلی و به‌کارگیری جوانان متخصص، خدمت‌رسانی به مردم را به اثبات برساند و موجبات خشنودی مردم و افزایش اعتماد آنان به نظام را فراهم کند. قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) با حمایت از بخش خصوصی شامل تولیدکنندگان، ارائه‌دهندگان خدمات و پیمانکاران و با اشتغال‌زایی و به‌کارگیری جوانان متعهد و متخصص، کارایی و اثربخشی، گسترش خدمات‌رسانی به مردم، سرعت در خدمت‌رسانی، صرفه‌جویی بهینه مالی و اکتفا به حداقل هزینه‌ها، اتکا به توان داخلی (خودکفایی)، پاسخگویی، مدیریت جهادی و اعتقاد به اصل «ما می‌توانیم»، ایجاد زیرساخت‌های حیاتی، اقتصادی و عمرانی، به اوج رساندن مشارکت مردمی و مسابقه خدمت‌رسانی، ایستادگی روزافزون در برابر تحریم‌ها و زورگیری مستکبران جهان، حمایت از جوانان به منزله محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی، جذب و آموزش نیروی انسانی مستعد و کارآمد به‌عنوان مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور، جلوگیری از خام‌روشی، تقویت زمینه‌های پژوهش و تولید علم در کنار ارتقای روحیه معنوی و اخلاقی، کمک به پیشرفت اقتصادی کشور به همراه گسترش عدالت و محرومیت‌زدایی و در نهایت تلاش برای استقلال و عزت ملی کشور در راستای تحقق مؤلفه‌های حکمرانی خوب و اجرایی کردن بیانات رهبر معظم انقلاب در گام دوم انقلاب در خط مقدم جنگ اقتصادی دشمن ایفای نقش می‌کند. این قرارگاه بدون وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی همواره یاری‌گر دولت‌ها بوده و در حوزه‌های مختلف، خدمات ارزنده‌ای برای مردم و کشور به ار مغان آورده است. از حوزه‌های کاری این قرارگاه می‌توان به عرصه نفت، گاز و پتروشیمی، آب، نیروگاه، بنادر و سازه‌های ساحلی و فراساحلی، حمل‌ونقل، معدن و صنایع معدنی، ابنیه خاص، فناوری اطلاعات و ارتباطات، خدمات مشاوره، مطالعات و مهندسی، کشاورزی، تعمیرات، بازسازی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات و محرومیت‌زدایی اشاره کرد.

پرواضح است که قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) به منزله بازوی توانمند نظام و فرآیند کوتاه‌مدت، تمام شرکت‌ها و پیمانکاران خارجی (در همدستی با آمریکا) از ایران فراخوانده شدند و پروژه‌های زیربنایی را راه کردند تا در یک اقدام هماهنگ و برنامه‌ریزی شده، مسیر پیشرفت و توسعه ایران اسلامی را مسدود و این کشور را به کشوری عقب‌مانده و فقیر بدل کنند و با ایجاد نارضایتی‌های داخلی اهداف خود را در بر اندازی نظام در میدان جنگ اقتصادی عملی کنند. در چنین بزنگاه‌هایی که کار به جای مانده از ترک و راهسازی پیمانکاران خارجی مشهود بود و پروژه‌هایی فراتر از توان پیمانکاران داخلی سرگردان و مسکوت مانده بود، قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) در راستای مقابله با جنگ اقتصادی دشمن توانست در نهایت صرفه‌جویی اقتصادی وارد عرصه سازندگی کشور شود و خلأ ناشی از وجود پیمانکاران خارجی را در پروژه‌های بزرگ کشور پر کند و به این ترتیب با اتکا به توان داخلی و به‌کارگیری جوانان متخصص، خدمت‌رسانی به مردم را به اثبات برساند و موجبات خشنودی مردم و افزایش اعتماد آنان به نظام را فراهم کند. قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) با حمایت از بخش خصوصی شامل تولیدکنندگان، ارائه‌دهندگان خدمات و پیمانکاران و با اشتغال‌زایی و به‌کارگیری جوانان متعهد و متخصص، کارایی و اثربخشی، گسترش خدمات‌رسانی به مردم، سرعت در خدمت‌رسانی، صرفه‌جویی بهینه مالی و اکتفا به حداقل هزینه‌ها، اتکا به توان داخلی (خودکفایی)، پاسخگویی، مدیریت جهادی و اعتقاد به اصل «ما می‌توانیم»، ایجاد زیرساخت‌های حیاتی، اقتصادی و عمرانی، به اوج رساندن مشارکت مردمی و مسابقه خدمت‌رسانی، ایستادگی روزافزون در برابر تحریم‌ها و زورگیری مستکبران جهان، حمایت از جوانان به منزله محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی، جذب و آموزش نیروی انسانی مستعد و کارآمد به‌عنوان مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور، جلوگیری از خام‌روشی، تقویت زمینه‌های پژوهش و تولید علم در کنار ارتقای روحیه معنوی و اخلاقی، کمک به پیشرفت اقتصادی کشور به همراه گسترش عدالت و محرومیت‌زدایی و در نهایت تلاش برای استقلال و عزت ملی کشور در راستای تحقق مؤلفه‌های حکمرانی خوب و اجرایی کردن بیانات رهبر معظم انقلاب در گام دوم انقلاب در خط مقدم جنگ اقتصادی دشمن ایفای نقش می‌کند. این قرارگاه بدون وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی همواره یاری‌گر دولت‌ها بوده و در حوزه‌های مختلف، خدمات ارزنده‌ای برای مردم و کشور به ار مغان آورده است. از حوزه‌های کاری این قرارگاه می‌توان به عرصه نفت، گاز و پتروشیمی، آب، نیروگاه، بنادر و سازه‌های ساحلی و فراساحلی، حمل‌ونقل، معدن و صنایع معدنی، ابنیه خاص، فناوری اطلاعات و ارتباطات، خدمات مشاوره، مطالعات و مهندسی، کشاورزی، تعمیرات، بازسازی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات و محرومیت‌زدایی اشاره کرد.

پرواضح است که قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) به منزله بازوی توانمند نظام و

پدرام یاری

کارشناس سیاسی

با آغاز انقلاب اسلامی و به ویژه شروع جنگ تحمیلی، مهندسی رزمی نیروهای مسلح شکل منسجمی یافت و با سپهر یک فرآیند تکاملی دستاوردهای بی‌شماری را در دوران دفاع مقدس و پس از آن برای کشور به ارمغان آورد. از اقدامات اولیه آن، می‌توان به احداث خاکریز و کانال یا ایجاد موانع گوناگون عملیات تخریب، نصب سنگرهای پیش‌ساخته و احداث جاده‌هایی با دسترسی محدود اشاره کرد که به تدریج با تهیه و ساخت انواع پل‌های شناور، احداث دکل‌های صحرایی، انواع پناهگاه‌ها، اسکله‌ها و تأسیسات حفاظتی و آماده‌سازی ساحل و حتی نقشه‌برداری و هواشناسی در زمان جنگ، خدمات بزرگ‌تری ارائه کرد.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پس از اتمام جنگ به فرمان رهبر معظم انقلاب مأمور شد با به‌کارگیری تجربه و امکانات زمان جنگ برای آباد کردن خرابی‌های ناشی از جنگ به کمک دولت بیاید و به این ترتیب توانست با کمک ماشین‌آلات، تجهیزات و امکانات عمرانی خود التیام‌بخش این زخم عمیق باشد و در ۲۳ آذر ۱۳۶۸ با تدبیر و موافقت فرمانده معظم کل قوا و درخواست دولت وقت بر اساس اصل ۱۴۷ قانون اساسی (اصل ۱۴۷ قانون معتقد است دولت باید در زمان صلح از افراد و تجهیزات فنی نیروهای مسلح در کارهای امدادی، آموزشی، تولیدی و جهاد سازندگی با رعایت کامل موازین مدل اسلامی در حدی که به آمادگی رزمی نیروهای مسلح آسیبی وارد نشود، استفاده کند) توانست بخشی از توان مهندسی‌اش را با عنوان قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) وارد عرصه سازندگی کشور کند.

به این ترتیب، سپاه پاسداران با هدف حفظ انقلاب، به منزله مجموعه‌ای مجرب در حوزه‌های خدمت‌رسانی، عمرانی و آبادانی کشور کارنامه درخشانی از خود بر جای گذاشت و بازوی اقتصادی خود را با نام قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (ص) موظف کرد با به‌کارگیری تمام امکانات سپاه در عرصه سازندگی و توسعه همه‌جانبه کشور با نگاه به چشم‌انداز ۱۴۰۴ به مثابه بازوی اجرایی قوی به کمک دولت‌ها بشتابد و با گسترش خدمات‌رسانی به کم شدن فاصله‌ها در جامعه منجر شود و به نوعی به قدرت نرم و حمایت از حکومت و نظام بیفزاید و با بالا بردن ضرب‌ریز رضایت‌مندی مردمی از حکومت، به نوعی قدرت مردمی نظام را ارتقا بخشد.

این توان و ارزش وجودی عنصر جهادی و انقلابی زمانی بیش از پیش آشکار شد که استکبار جهانی به فکر تغییر جبهه تقابلی خود با ایران افتاد و بعد از ناامیدی از جنگ مستقیم برای براندازی نظام، سعی کرد با دست‌انویز قرار دادن بهانه‌های مختلف و اعمال تجربه‌های گوناگون، جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه ملت و کشور آغاز کند و در یک

جنگ کی تمام می شود؟

اوکراین و چالش جدید آمریکا و روسیه

ثامنه اکوان

دبیر گروه بین الملل

هفته گذشته بحث داغی بین رؤسای جمهور روسیه و اوکراین بر سر زمان پایان جنگ در گرفت. «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه در نشستی که با اعضای شورای توسعه جامعه مدنی و حقوق بشر روسیه داشت، گفت: «عملیات ویژه نظامی فرآیندی طولانی است، اما در حال حاضر نتایج قابل توجهی به همراه داشته است.» وی در همین حال از افزایش احتمال یک جنگ هسته‌ای سخن گفت، ولی تأکید کرد: «ارتش روسیه «بی‌گدار» به استفاده از چنین سلاح‌هایی تهدید نخواهد کرد.»

نکته جالب سخنرانی این بود که ولادیمیر پوتین که به‌ندرت در باره مدت زمان این جنگ نظر داده، در جریان این سخنرانی که به‌طور زنده از تلویزیون روسیه پخش می‌شد، بر احتمال طولانی شدن آن اذعان کرد. برای جبهه غرب که هر روز از پایان یافتن ذخایر اسلحه‌اش دم می‌زند و اعتقاد دارد روسیه نیز به سرعت به سمت پایان ذخایر تسلیحاتی خود در حرکت است، این صحبت‌ها به شدت جالب توجه بود؛ زیرا آغازکننده جنگ در اوکراین که تاکنون بارها مناطقی را گرفته و عقب‌نشینی کرده و در برخی از موارد دوباره حملات خود را گسترش

داده است، اعتقاد دارد هنوز هم می‌تواند به این جنگ ادامه دهد. مرد شماره یک کرملین در ادامه صحبت‌هایش با اشاره به احتمال استفاده از تسلیحات هسته‌ای در جنگ اوکراین، تصریح کرد: «ما دیوانه نشده‌ایم و می‌دانیم معنی سلاح هسته‌ای چیست. تسلیحات هسته‌ای که ما در اختیار داریم، از هر کشور دیگری پیشرفته‌تر و مدرن‌تر است؛ اما قرار هم نیست آن را مانند یک تیغ دست‌مان بگیریم و شروع کنیم به دویدن در سراسر دنیا. روسیه تنها در پاسخ به حمله طرف مقابل از سلاح‌های کشتار جمعی استفاده خواهد کرد.» پوتین در حالی به راهبرد اتمی روسیه

اشاره کرده است که به نظر می‌رسد، «ولودیمیر زلنسکی» در همان حال در تلاش برای برنده جلوه دادن اوکراین در این جنگ بوده است. او در یک پیام ویدئویی برای وبگاه تحلیلی-خبری «پولیتیکو» گفت: «جنگ اوکراین سال آینده به پایان می‌رسد.» وی در این پیام در ارتباط با تخمین زمان پایان جنگ اوکراین گفت: «معتقدم که مردم اوکراین سال آینده بانفوذترین خواهند بود، البته در زمان برقراری صلح.» او در عین حال شرط پایان جنگ را آزادسازی سرزمین‌های تحت اشغال روسیه دانست؛ مسئله‌ای که به نظر نمی‌رسد حتی اروپا و آمریکا نیز به دنبال آن باشند. آمریکایی‌ها

تا به حال چندین بار بیان کرده‌اند که اوکراین باید به مسئله صلح در ازای زمین نیز فکر کند و به این فکر نباشد که می‌تواند شبه جزیره کریمه یا حتی مناطق تحت اشغال در دونباس را پس بگیرد. با این حال، اعتماد به نفسی که زلنسکی از رسانه‌های غربی و همچنین سلاح‌های اروپایی گرفته، موجب شده است، بر این باور باشد به این زودی‌ها می‌تواند هم سرزمین‌های اشغال شده را پس بگیرد و هم صلح را برای کشورش به ارمغان بیاورد. در همین حال، «سرگنی لاوروف» وزیر خارجه روسیه هشدار داده است در حالی که غرب سلاح‌های دوربرد بیشتری را به اوکراین پمپاژ می‌کند، اهداف جغرافیایی عملیات نظامی روسیه بسیار بیشتر از خط فعلی فرا خواهد رفت. سخنگوی وزارت خارجه روسیه نیز در همین حال می‌گوید، بر اساس اسناد منتشر شده، آمریکا با هدف فروش سلاح بیشتر و کسب پول بیشتر قصد دارد جنگ در اوکراین را حداقل تا پایان سال ۲۰۲۵ ادامه دهد.

سخنگوی وزارت خارجه روسیه می‌گوید، این اسناد منتشر شده و مقامات آمریکا هم تلاش ندارند آنها را مخفی کنند. به گفته «زاخارووا»، رسانه‌های آمریکایی آشکارا از جزئیات فساد «کاخ سفید» کی‌یف‌داخ سفید» لذت می‌برند. وی تأکید کرد، این شرایط فسادزا توضیح می‌دهد که چرا دولت بایدن کنگره را ترغیب کرده که ۳۷ میلیارد دلار کمک اضافی برای اوکراین در بودجه سال ۲۰۲۳ آمریکا گنجانده شود.

پنجره

سرکوب اعتصابات

دولت انگلستان راه سرکوب معترضان را پیش گرفته است

در پی ناراضی‌های کارکنان بخش‌های دولتی و خصوصی انگلیس از وضعیت معیشتی، کارکنان واحد مرزی در فرودگاه‌های سراسر این کشور در شلوغ‌ترین روزهای سال به مدت هشت روز اعتصاب می‌کنند. این اعتصاب آخرین نمونه از اعتصابات سراسری است که به نظر می‌رسد، به دلیل افزایش قیمت کالاهای اساسی و پایین ماندن دستمزدها در این کشور آغاز شده و دورنمای واضحی از میزان ادامه‌دار بودن آنها وجود ندارد. کارکنان واحد مرزی انگلیس در فرودگاه‌های مهم و اصلی این کشور، از جمله فرودگاه «هیترو» لندن توافق کردند تا به مدت هشت روز در ماه میلادی جاری (دسامبر) اعتصاب کنند. بر اساس این گزارش، اتحادیه خدمات عمومی و تجاری انگلیس اعلام کرد، اعضای این اتحادیه در فرودگاه‌های «گاتویک»، «هیترو»، «منچستر»، «بیرمنگام» و «کاردیف» از تاریخ ۲۳ دسامبر تا ۳۱ دسامبر (دوم تا ۱۰ دی ماه) و در شلوغ‌ترین روزهای سال برای مسافرت‌های بین‌المللی به مدت هشت روز اعتصاب خواهند کرد. اعتصاب در ادارات و نهادهای گوناگون سراسر انگلیس هم شامل بخش‌های خصوصی

تحلیل

تبادل زندانیان

تشکر ویژه آمریکا از عربستان و امارات!

«کارین ژان پی‌یر»، سخنگوی کاخ سفید بلافاصله پس از انتشار این خبر به رسانه‌ها گفت: «عربستان و امارات در مذاکرات میان آمریکا و روسیه درباره تبادل زندانیان مشارکت نکردند! مذاکرات تنها میان مسکو و واشنگتن بود و هیچ‌گونه میانجی‌گری وجود نداشت. ما از امارات به دلیل استفاده از خاک این کشور برای انجام تبادل زندانیان و همچنین کشورهای دیگری، از جمله عربستان که برای حل و فصل پرونده آمریکایی‌های بازداشت شده با دولت روسیه تلاش می‌کردند، قدردانی می‌کنیم!»

عربستان سعودی تلاش دارد اینگونه وانمود کند که با وجود سیاست‌های اخیرش در حوزه نفتی که منجر به افزایش قیمت نفت در فصل سرد سال و عصبانیت آمریکایی‌ها شده، اما این کشور همچنان رابطه خوبی با دولت بایدن دارد. واکنش سریع سخنگوی کاخ سفید به خبر نقش عربستان در میانجی‌گری بین مسکو و واشنگتن نشان داد، روابط دو کشور اتفاقاً در مسیر بسیار بدی قرار دارد.

وزارت خارجه روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد، روند مبادله و استرداد «ویکتور بوت» بازرگان روس با «بریتنی گرینر» بسکتبالیست آمریکایی در راستای توافق تبادل زندانیان میان روسیه و آمریکا انجام شد. بریتنی گرینر، بسکتبالیست لیگ حرفه‌ای زنان این کشور به جرم قاچاق مواد مخدر در زندان روسیه به سر می‌برد که در راستای توافق صورت گرفته میان دو کشور، با یک شهروند روس زندانی در آمریکا مبادله شد. این مبادله گویا با میانجی‌گری و وساطت عربستان و امارات انجام شده بود و این دو کشور نیز در همان زمان در بیانیه‌ای ضمن پر رنگ کردن نقش خود در این اتفاق اظهار کردند، این مسئله به معنای دوستی دو جانبه و نزدیک بین آنها و واشنگتن و مسکو است.

با این حال، به نظر می‌رسد یا عربستان و امارات در مورد نقش خود در این میانجی‌گری دچار اشتباه محاسباتی شده بودند یا اینکه آمریکایی‌ها دوست نداشتند به آنها نقش بیشتری در این زمینه بدهند. بر همین مبنای

هشدار بول

«جوزف بول» هشدار داد جنگ در اوکراین ذخایر تسلیحاتی اتحادیه اروپا را خالی کرده و نشان داده است، این اتحادیه فاقد قابلیت‌های دفاعی اساسی برای محافظت از خود در صورت درگیری است. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در آژانس دفاعی اروپا گفت: «ما فاقد توانایی‌های لازم برای دفاع از خود در برابر تهدیدات در سطح بالاتر به دلیل سال‌ها کوتاهی در سرمایه‌گذاری در این زمینه هستیم.» وی افزود: «ما با تهدیدات واقعی روبه‌رو هستیم. حمایت نظامی اتحادیه اروپا از اوکراین از ذخایر ارتش می‌آید و همه قبول دارند که این ذخایر به سرعت تخلیه شدند؛ زیرا تقریباً خالی هم بودند.»

اسناد محرمانه

حداقل دو آیتیم با مهر «محرمانه» در یکی از انبارهای عمارت لوکس دونالد ترامپ در فلوریدا کشف شد. این ارقام به اداره تحقیقات فدرال آمریکا (اف‌بی‌آی) تحویل داده شدند. روزنامه «واشنگتن پست» به نقل از منابع ناشناس گزارش داد، کشف این دو آیتیم نتیجه کار تیم جست‌وجویی است که نمایندگان دونالد ترامپ به عمارت ماراگو در فلوریدا آوردند تا دیگر اموال او را هم بررسی کنند. پیش از آن، اف‌بی‌آی حدود ۱۰۰ سند با مهر محرمانه در نتیجه تفتیش هشتم اوت خود از عمارت ماراگو کشف کرده بود. ماهیت این موارد کشف‌شده، هنوز مشخص نیست.

نقش سوروس

مرکز تحقیقات رسانه‌ای MRC گزارش داد، این میلیارد ۹۲ ساله که بزرگ‌ترین حامی مالی به نامزدهای سیاسی دموکرات و تفکرات چپ‌گرایانه است، با رسانه‌ها و سازمان‌های رسانه‌ای فعال از طریق سرمایه‌گذاری آنها در گروه‌های غیرانتفاعی جورج سوروس ارتباط برقرار کرده است. دریافت‌کنندگان پول از سوروس تا حدودی از هر گوشه جهان و به زبان‌های مختلف به خوانندگان، بینندگان و شنوندگان خدمات می‌دهند. مرکز تحقیقات رسانه‌ای گزارش داد، سوروس یک بار به «نیویورک تایمز» گفت که در تلاش است تا «قوس تاریخ را در جهت درست خم کند» و او این حرف را جدی می‌گفت!

جهان

شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱

صداقت

پیشخوان

لشکر کشی برای ۲۵ نفر!

هفته گذشته حدود ۳ هزار نیروی پلیس آلمان به صورت هم‌زمان در چندین ایالت این کشور در عملیات برای مقابله با کودتاگران در این کشور مشارکت داشتند که به بازداشت ۲۵ عضو یا حامی یک گروه تروریست راست‌گرا منجر شد، گروهی که با جنبش «شهروندان رایش» مرتبط است. این خبر به سرعت به تیر یک بسیاری از مطبوعات جهان تبدیل شد. جنبش رایش‌پورگر با «شهروندان رایش» به رهبری فردی ۷۱ ساله با نام «شاهزاده هاینریش سیزدهم»، یک جنبش افراطی کوچک است که وجاهت قانونی آلمان مدرن پس از جنگ جهانی دوم را باور ندارد. هاینریش سیزدهم شاهزاده روم (زاده ۴ دسامبر ۱۹۵۱ در بودینگن) یک نجیب‌زاده آلمانی و از اعضای خاندان شاهزاده روم است. او به منزله یک کارآفرین املاک و مستغلات در «فرانکفورت آم‌این» زندگی می‌کند. بیش از ۱۳۰ محل سکونت، محل کار و دیگر اماکن مشکوک در این عملیات در دست بازرسی است. به گزارش روزنامه «فرانکفورتر آلگماینه»، افراط‌گران باور داشتند، برخی از نیروهای امنیتی با آنها اعلام همبستگی کرده و کودتا خواهند کرد. دادستان فدرال آلمان اعلام کرد: «این گروه قصد داشتند یک دولت نظامی موقت تشکیل داده و با مذاکره با قدرت‌های پیروز در جنگ جهانی دوم، یک نظم جدید در آلمان پدید آورند.» همچنین بر اساس اطلاعات به دست آمده، اعضای این گروه قصد داشتند با کمک یک گروه مسلح کوچک، به ساختمان بوندستاگ (پارلمان آلمان) حمله کنند. دفتر دادستان فدرال آلمان اعلام کرد، این شهروند روسیه به میانجی‌گری میان رهبران این گروه و نمایندگان روسیه مهم شده، با این حال هنوز سندی مبنی بر حمایت مقامات دولت مسکو از اقدامات این زن در دسترس نیست. هنوز باید به ۲۷ مظنون دیگر رسیدگی شود.

پیش‌تازی دموکرات‌ها

انتخابات میان‌دوره‌ای سنا در ایالت جورجیا هفته گذشته برگزار و آرای آن شمارش شد. پس از شمارش آرا مشخص شد، «رافائل وارنساک» از حزب دموکرات بر «هرشل واکر» جمهوری‌خواه و مورد حمایت دونالد ترامپ، پیروز شده است. بر اساس نتایج شمارش آرا، وارنساک با اختلاف بسیار اندکی توانست بر رقیب جمهوری‌خواه خود پیروز شده و کرسی این ایالت را به نام خود ثبت کند. به گزارش روزنامه «بوستون گلوب»، با پیروزی وارنساک در این ایالت، دموکرات‌ها موفق شدند ۵۱ کرسی از ۱۰۰ کرسی سنا را از آن خود کرده و اکثریت کرسی‌ها را به دست آورند. این در حالی است که با این شرایط حتی به رأی تعیین‌کننده «کاملا هریس» معاون رئیس‌جمهور و رئیس سنا دیگر نیازی نیست و دموکرات‌ها موفق به شکست جمهوری‌خواهان در سنا شدند.

یادداشت

معمای مسکن در ایران

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد

ساماندهی وضعیت مسکن چه از نظر قیمت و چه دسترسی عموم مردم به مسکن مناسب و اقتصادی (متناسب با قدرت خرید) یکی از وعده‌های انتخاباتی دولت سیزدهم و البته خواست مردم از دولت‌های گوناگون بوده است. با این حال، شاید رشد قیمت مسکن و ناکامی اولیه دولت از افزایش تولید مسکن طی یک سال اخیر سبب شده است بسیاری از مردم و کارشناسان به عملکرد دولت در حوزه مسکن نمره خوبی ندهند؛ به گونه‌ای که یکی از پرسش‌های مردم در عمده‌دیدارها و بازدیدهای مسئولان دولتی مربوط به موضوع مسکن و آینده آن است. با این حال، باید به چند موضوع توجه کرد؛ اول اینکه آیا کشور به این چهار میلیون مسکن نیاز دارد یا خیر؟ دوم اینکه آیا اساساً امکان ساخت این چهار میلیون مسکن وجود دارد یا خیر؟ پاسخ به هر دوی این پرسش‌ها مثبت است؛ چرا که بر اساس جمعیت کشور، قوانین و برنامه‌های توسعه، اثبات تقاضای مسکن طی این سال‌ها و... ساخت سالیانه یک میلیون مسکن در کشور، نیازی جدی و واقعی است. از طرفی، امکان تحقق این اتفاق نیز در کشور وجود دارد؛ چرا که نهاده اصلی ساخت مسکن، زمین است که کشور از این لحاظ با کمبود یا مشکلی مواجه نیست. افزون بر این، نیروی کار و مصالح ساختمانی، دو عامل مهم دیگر در تولید مسکن در داخل کشور وجود دارد. بنابراین، به این نتیجه می‌رسیم که ساخت این تعداد مسکن هم ضرورت داشته و هم ممکن است؛ اما دلیل تعلل یا به بیان بهتر محقق نشدن این وعده را باید در افزایش هزینه‌های ساخت مسکن دانست؛ به گونه‌ای که عملاً تولید هر متر مسکن که حتی تا اوایل دهه ۹۰ با رقمی بسیار کمتر از یک میلیون تومان ممکن بود، در حال حاضر هزینه‌های تولید نسبت به اوایل دهه ۹۰ رشد ۱۰ برابری داشته است. بنابراین، تحقق ایده ساخت انبوه مسکن با حمایت مستقیم دولت نیازمند منابع مالی جدیدی است که به مهم‌ترین چالش در تحقق این مسئله تبدیل شده است. با توجه به این مسائل، باید پذیرفت که هزینه‌های موجود مشکلات نظام بانکی در تأمین منابع ارزان برای تولید مسکن انبوه بر اساس محاسبات منطقی حتی با توجه به حذف هزینه‌های زمین و در اختیار قرار دادن زمین رایگان نیز عملاً ساخت مسکن ارزان ممکن نیست؛ به گونه‌ای که هزینه ساخت یک واحد ۷۰ متری در خوشبینانه‌ترین حالت و با توجه به هزینه‌های انبوه‌سازی کمتر از ۵۰۰ میلیون تومان نخواهد بود که عملاً به معنای پایان دوران مسکن ارزان یا پدیده‌ای با عنوان مسکن مهر با آن تعاریف و مشخصات خاص (مسکن ارزان قیمت) است. از این رو، افزون بر تلاش دولت در راستای افزایش ساخت و عرضه مسکن، تسریع در صدور مجوزهای ساخت مسکن، کاهش تشریفات اداری و سیاست‌های تشویقی و... راه اصلی پایان دادن به جهش افسارگسیخته قیمت مسکن از مسیر سیاست‌های اقتصاد کلان کشور می‌گذرد و تنها راه آن تبدیل مسکن از کالای سرمایه‌ای به کالای مصرفی است. در واقع، مسئله مسکن موضوعی است که حل آن در خود مسکن و صرف ساخت و ساز خلاصه نمی‌شود و برای حل آن باید به سمت حل مشکلات کلان اقتصادی رفت؛ چرا که بخش مسکن نیز بخشی از اقتصاد ایران است که نگاه بخشی به آن منجر به حل ساختاری مشکلات نخواهد شد.

حمید حاج اسماعیلی، کارشناس بازار کار در گفت‌وگو با صبح صادق

سیاست‌های مهار نقدینگی موفق نبوده است

گروه اقتصاد

صبح صادق

تمام می‌شود.

وی در این باره با اشاره به رشد نقدینگی کشور و خطری که از این نظر معیشت و اقتصاد کشور را تهدید می‌کند، گفت: «وقتی دولت سیزدهم روی کار آمد و آقای رئیسی سکان اداره کشور را به دست گرفت، نقدینگی کشور حول و حوش ۴ هزار میلیارد تومان بود؛ اما اکنون به مرز ۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان رسیده است. این یعنی موتور افزایش نقدینگی در کشور همچنان روشن است و این رقم روز به روز در حال افزایش است. در موضوع تورم هم اگر چه ممکن است از شتاب تورم کاسته شده باشد؛ اما همچنان شاهد تورم‌های بالای ۴۰ درصدی در کشور هستیم که تمام این ارقام نشان می‌دهد، متأسفانه سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در مدیریت مهار نقدینگی و تورم تا به امروز ناموفق بوده است. به همین دلیل، دولت باید برای سال آینده در جهت مدیریت و مهار رشد نقدینگی برنامه‌ای عملیاتی داشته باشد.»

وی در خصوص افزایش حقوق و دستمزدها به میزانی که بتواند نیازهای معیشتی خانوار را تأمین کند، گفت: «بحث اصلی این است که وقتی میزان تورم بالاست، دولت به بهانه جلوگیری از افزایش نقدینگی نمی‌تواند مانع افزایش حقوق و دستمزد شود؛ چرا که در این صورت بار فشار معیشتی شدیدی به مردم، به ویژه کارگران و کارمندان تحمیل می‌شود. در واقع، نمی‌توان به بهانه توقف خلق نقدینگی مانع افزایش حقوق و دستمزد داشت.»

این کارشناس بازار کار خاطر نشان کرد: «یکی از راه‌های مهم برای کاهش نقدینگی و توقف رشد آن این است که دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ بار هزینه‌های مربوط به خود را تا

حد ممکن کاهش دهد. ضمن اینکه سال آینده نباید شاهد عملکردی مشابه امسال از سوی دولت در موضوع افزایش حقوق و دستمزدها باشیم.»

حاج اسماعیلی اظهار کرد: «دولت در روزها و ماه‌های اخیر لایحه دوفوریتی را برای افزایش دستمزد و مستمری کارمندان و کارکنان دولت به مجلس ارائه داد و بر این اساس حقوق آنها را افزایش داد. یعنی با وجود اینکه مایل به اجرای قانون افزایش حقوق و دستمزد نبود و در این موضوع بسیار مقاومت کرد، اما در اواسط سال به یکباره شاهد بودیم برخلاف همه رویه‌های چهار دهه گذشته دستمزدها را افزایش داد.»

این کارشناس بازار کار در این باره تصریح کرد: «دولت متعلق به همه است؛ کارگر تا کارمند تا مردمی که از دولت حقوق و دستمزد نمی‌گیرند و به اصطلاح شغل آزاد دارند، به یک میزان از دولت سهم دارند؛ بنابراین، همه مردم از دولت توقع دارند که رفتار تبعیض‌آمیزی نسبت به گروه‌های مختلف اجتماعی نداشته باشد. به نظر من این موضوع می‌تواند یکی از الزامات و مطالبات مردم در بودجه سال آینده باشد.»

حمید حاج اسماعیلی در این باره توضیح داد: «به بیان بهتر، مردم از دولت توقع دارند حقوق و مزایایی متفاوت برای کارمندان خود نسبت به آنچه کارگران و بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی دریافت می‌کنند، در نظر نگیرد. با وجود اینکه افزایش‌ها از طریق مجلس اعمال و تخصیص داده شد، اما برای برخی رقم‌های بالای ۲۰ تا ۲۵ درصد و حتی بیشتر از این ارقام در نظر گرفته شد. این در حالی است که برای کارمندان معمولی ۱۰ تا ۱۲ درصد افزایش در نظر گرفته شد. بنابراین، کارمندان و کارگران از دولت

توقع دارند در بحث دستمزدها برای مدیریت تورم به وعده خود عمل کند.»

این کارشناس بازار کار بیان داشت: «یکی دیگر از اقداماتی که دولت بر اساس سیاست‌های پولی و مالی در این بخش انجام داد، افزایش نرخ بهره بود. در زمان‌هایی که تورم اوج می‌گیرد و نرخ تورم، رقم‌های بالایی را نشان می‌دهد، اصولاً در کشورهای توسعه یافته تلاش می‌شود برای کنترل نرخ تورم از ابزار افزایش نرخ بهره استفاده شود اما در ایران دود این اقدامات به چشم مردم می‌رود و این مردم معمولی با کمترین توان اقتصادی هستند که تاوان این راهبرد را می‌دهند. به این دلیل که دولت در این موضوع جوانب امر را سنجد و بانک مرکزی و نهادهای تخصصی نیز به این مسئله ورود نکردند، با افزایش نرخ بهره و عدم کاهش نرخ تورم، هر خلق پولی تورم‌زایی ایجاد می‌کند، لذا دولت آن را از جیب مردم و از عرضه مصارف مردم تأمین می‌کند. بنابراین دولت در این بخش‌ها توانایی ندارد. در نتیجه این سیاست کارساز نبود و نتوانست در بخش سیاست‌های اقتصادی روی تورم تأثیر مطلوبی به جا بگذارد.»

وی در این باره افزود: «در بخش اقدامات سیاستی نیز، چون اقتصاد ما به شدت به نرخ ارز وابسته است و ارز هم پول خارجی است که در اقتصاد کشور تأثیرگذار است، رویکردهای سیاسی و اجتماعی روی سیاست‌های پولی و تورم تأثیر گذاشته است. به همین دلیل انتظار می‌رود دولت گام‌های مثبتی را برای افزایش تبادلات تجاری ایران با کشورهای مختلف در دستور کار خود قرار دهد تا تجار و بازرگانان و همه فعالان اقتصادی به افق‌های مثبت و روشن پیش‌رو در تعاملات اقتصادی امیدوار شوند.»

افزوده

دارایی خالص

برای محاسبه دارایی خالص یا واقعی یک سازمان باید بدهی‌های آن سازمان را از ارزش دارایی‌هایش کسر کنیم. نتیجه به دست آمده اغلب مترادف با ارزش دارایی خالص آن سازمان یا شرکت (Business Net Worth) در نظر گرفته می‌شود. به عبارت دیگر، دارایی خالص را می‌توان دارایی‌های کل در ترازنامه آن شرکت منهای بدهی‌های جاری آن دانست. ارزش خالص می‌تواند در ترازنامه‌هایی که به ندرت ارزش واقعی دارایی‌ها را نشان می‌دهد گمراه‌کننده باشد برای همین و به منظور رسیدن به ارزش دارایی معمولاً لازم است به جای ارزش دفتری، ارزش بازاری آنها تعیین شود.

شاخص

چرخش به سمت شرق

«عبدالعزیز بن سلمان» وزیر انرژی عربستان سعودی، طی اظهاراتی تأکید کرد، همکاری‌ها با چین در بخش انرژی با برنامه‌ریزی دو کشور برای تضمین زنجیره تأمین در این بخش تقویت خواهد شد.

پیش‌بینی می‌شود، هینت چینی بیش از ۲۰ توافقنامه موقت را با عربستان سعودی در زمینه انرژی، امنیت و سرمایه‌گذاری به ارزش ۱۱۰ میلیارد ریال (۲۹ میلیارد دلار) امضا کند. چین با تجارت متقابل ۸۷/۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱، بزرگ‌ترین شریک تجاری عربستان است. واردات چین از این کشور پادشاهی بالغ بر ۵۷ میلیارد دلار است.

منهای نفت

فرهنگ توسعه‌ساز

برای تحقق اقتصاد مقاومتی افزون بر تغییر برخی رفتارهای اقتصادی، باید فرهنگ نوین نیز پایه‌گذاری شود، به عبارت بهتر فرهنگ ایران اسلامی در گذشته را احیا کنیم. فرهنگی که بتواند موضوع توسعه اقتصادی ملی و مستقل را به‌ویژه از وجه اقتصادی آن دنبال کرده و محقق کند. در واقع، یافتن یک اراده و وفاق ملی برای دستیابی به توسعه‌ای بدون وابستگی به نفت شاید از موضوعات و مباحث صرفاً اقتصادی مهم‌تر باشد. متأسفانه آنچه فعلاً در کشور وجود دارد نه تنها ما را مجهز نکرده، بلکه فرهنگ گذشته ما را نیز محو کرده است.

صدق حدیث و ادای امانت

گفتاری از **حجت الاسلام سیدحسین هاشمی نژاد**

علی (ع) این است که می فرمایند، یا علی امانت را ادا کن هر چند که خوب باشی یا بد باشی. پیش استادی که تجوید کار می کردم، داستانی را برای من نقل کردند، می فرمودند که من در دوران جوانی در منزل خود در مولوی لوازم منزل می فروختم و یک آقایی آمد از من جهیزیه کامل خواست و زمانی که جهیزیه را بار زد، گفت من پولی ندارم که برای این پرداخت کنم. گفتم سفته بده. گفت ندارم. گفتم خوب چیزی را به عنوان امانت در پیش من بگذار و یک موی سیبیل خود را به من بدهی امانت داد و من آن را در یک دستمالی گذاشتم و در گاوصندوق خود گذاشتم تا روز موعود سر ساعت مقرر آمد و گفت امانت من را به من بدهید و من هم همان تار سیبیل را به او برگرداندم. برای مال مردم حرمت قائل باشیم؛ به این می گویند امانت داری....

وَالْجَبَالَ قَائِلِينَ أَنْ يَخْمَلْنَهَا وَأَنْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا؛ همانا برای امانت مصادیقی گفته اند، باری سنگین که آسمان و زمین و کوه ها نتوانستند آن را تحمل کنند؛ فرمودند که یک مصداقش نماز است. یک مصداق بارز این امانت، امانتی است که مردم به هم می دهند... از احادیث مشهور ما که پیامبر (ص) می فرماید: «لَا تَنْظُرُوا إِلَى طُولِ زُكُوعِ الرَّجُلِ وَسُجُودِهِ فَإِنَّ ذَلِكَ شَيْءٌ اِعْتَادَهُ فَلَوْ تَرَكَهُ اسْتَوْخَشَ لِذَلِكَ وَ لَكِنْ اَنْظُرُوا إِلَى صِدْقِ حَدِيثِهِ وَ اَدَاءِ اَمَانَتِهِ؛ خدا به شما فرمان می دهد که امانت را به صاحبان شان برگردانید. هر گاه می خواهید بین مردم داوری و قضاوتی کنید، عادلانه حکم کنید؛ چه نیک و زیباست آنچه خدای متعال شما را به آن موعظه و پند می دهد. تردید نکنید، نسبت به کل کارهای شما خداوند هم بیناست و هم شنواست. از آخرین وصایای پیامبر (ص) به حضرت

قرآن کریم آیات فراوانی درباره امانت دارد. خداوند در سوره مبارکه نسا، آیه ۵۸ می گوید: «خداوند امر می کند که امانات را به اهلش بدهید.» در تفسیر این آیه کریمه، مفسران آیات شرح داستانی را نقل کردند که وقتی پیامبر (ص) مکه را فتح کردند، در خانه کعبه را شکستند و امیر المؤمنین (ع) پا روی شانه ایشان گذاشتند و بت ها را شکستند. آن زمان «عثمان بن طلحه» کلیددار بیت الله الحرام بود که مسلمان نبود.

عباس، عموی پیامبر تقاضای کلیدداری کعبه را کرد، در همین زمان جبرئیل آمد و این آیه نازل شد که امانات را به اهلش بسپار و کلید را که از او گرفتی، به خودت بسپار. ایشان امانت را به عثمان بن طلحه برگرداند و به عموی خود داد.

در سوره مبارکه احزاب آیه ۷۲ آمده است: «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

آیه

دوری از تکیه گاه های سست و ناریک

علیرضار ضافزاد
کارشناس علوم دینی

انسان ها در زندگی خود به دنبال اعتدال هستند تا از افراط و تفریط دوری کرده و در آسایش عمر را بگذرانند؛ اما چه می شود که نمی توانند به آن دست پیدا کنند؟ دلایل متعددی را می توان برای این موضوع ذکر کرد که یکی از آنها می تواند انتخاب اشتباه باشد. انتخاب جزء اصلی ترین کارهای انسان در روز و تمام عمر است. انسان روزانه ۳۵ هزار انتخاب و تصمیم ریز و درشت می گیرد که برخی از آنها جزء عادات است و جزئی و برخی دیگر غیرعادت، خاص و کلی است. مانند انتخاب هایی که در عمر فقط یک بار می تواند اتفاق بیفتد. از میان این انتخاب ها، بعضی موجب صعود انسان می شود و برخی دیگر موجب سقوط؛ این بستگی به ذهنیت های ما دارد که در تصمیم گیری های ما اثر می گذارد؛ یعنی آن عاداتی که باعث می شود ما انتخابی داشته باشیم. رسوب یک اتفاق، یک فکر، یک مشاهده، یک جمله و هزاران جریان دیگر می تواند انتخاب و تصمیم گیری ما را مثبت یا منفی قرار دهد. برای نمونه، دشمنی با یک نفر یا دوستی و علاقه به یک نفر دیگر بر تصمیمات ما اثر دارد. نبود تفکر و تعقل و عادت به زودبیاوری می تواند نگاه ما را در مواقع خاص به اتفاقات تغییر دهد و این نگاه خاص بر همه زندگی ما اثر بگذارد و موجب سلسله اشتباهات هولناک شود.

قرآن کریم در کنار همه سامان بخشی ها به ذهن انسان می خواهد باور و فکر ما را در مسیری امن و سالم قرار دهد تا مرتکب اشتباه در انتخاب و تصمیم نشویم. در میان داستان ها و نکات اخلاقی قرآن می توانیم به این موضوع پی ببریم که انسان ها جزای خیر یا شر انتخاب شان را در دنیا و آخرت می گیرند. یکی از این مواقع که باید مراقب باشیم، زمان انتخاب دوست است که گاهی از سر اشتباه دشمن را به جای دوست انتخاب می کنیم. انتخاب روش و منش او یا طرز تفکرش، چه نزدیک و چه دور. خداوند در قرآن نسبت به این انتخاب و ایجاد تکیه گاه تذکر می دهد: «وَلَا تَوَكَّلُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ»؛ و بر ظالمان تکیه ننمایید، که موجب می شود آتش شما را فرا گیرد و در آن حال، هیچ ولی و سرپرستی جز خدا نخواهد داشت و یاری نمی شوید! (هود/ ۱۱۳) «ترکانوا» از ماده «رکن» به معنای اعتماد و تمایل به چیزی است، که لازمه آن قوت و قدرت است؛ زیرا انسان به چیزی اعتماد می کند که قوت دارد و لذا واژه «رکن» به ستون یا دیواری که ساختمان یا اشیاء دیگر را سرپا نگه می دارد، اطلاق می شود. (صحاح اللغة) انتخاب اشرار به جای دوست به هر نحو و کیفیتی، انسان را به فلاکت و بدبختی دچار می کند. این انتخاب به همراهی مادی و جسمانی محدود نیست، بلکه می تواند با انواع مختلف مادیات و معنویات خود را به دشمن بسپارد و با قرار گرفتن در کنار آن باعث تقویتش هم بشود. چه آنکه خداوند می فرماید: «وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ» (مانده/ ۲)؛ انسان ها نباید با هیچ وسیله ای به قدرت گرفتن دشمنان خدا کمک کنند. تکیه گاه قرار دادن ظالمان و دشمنان انسانیت و اخلاق و گوش سپردن به حرف آنان تیره بختی به همراه می آورد و رفته رفته تمام انسان ها را به ظلمت می کشاند.

مکتب

جلوگیری از ورود ویرانگران ذهنی

علی (ع) در این زمینه می فرماید: «از فرومایگان اطاعت نکنید، آنان که تیرگی شان را با صفای خود نوشیدید و بیماری شان را با سلامت خود در هم آمیخته اید و باطل آنان را با حق خویش مخلوط کرده اید، در حالی که آنان ریشه همه فسق ها و انحرافات و همراه انواع گناهانند. شیطان آنها را برای گمراه کردن مردم، مرکب های رام قرار داده و از آنان لشکری برای هجوم به مردم ساخته و برای دزدیدن عقل های شما و داخل شدن در چشم های شما و دمیدن در گوش های شما، آنان را سخنگوی خود برگزید. پس شما را هدف تیرهای خویش و پای مال قدم های خود و دستاویز وسوسه های خود گردانید.» (نهج البلاغه، خطبه ۱۳۱) کسانی که می خواهند از خوبی های مردم و از محبتی که در میان آنان است، سوءاستفاده کنند و به دروغ وعده یک زندگی شیرین بدهند، نباید بر ذهن و زندگی مردم تسلط پیدا کنند و نباید بی رحمی و خشونت خود را پشت دل سوزی و عطفوت مردم مخفی کنند. از آن طرف طبق بیسان امیرالمؤمنین (ع) در خطبه ۱۳۱ نهج البلاغه کسانی که هدف شان کپرت کردن خدا در جامعه است، شایستگی مدیریت فکر و قلب مردم را ندارند. ایشان در این خطبه درباره کسانی که می خواهند عهددار هدایت جامعه شوند نیز نکاتی را گوشزد می فرمایند که ما باید با دقت آن را بخوانیم و به

دعوت کنند. فرض کنید در یک جامعه نگرانی از بالا رفتن قیمت ها وجود داشته باشد، کافی است فرد یا افرادی مدام با تأکید بر این موضوع، شایعه پخش کنند و جامعه را هر روز بیشتر از روز قبل مضطرب کنند. اینجا یک خبر جعلی در موقعیتی مناسب می تواند به انفجار قیمت منجر شود. در این مواقع، ما باید بدانیم که اختیار ذهن و احساسات ما را به چه کسانی می دهیم؟ چه کسانی راهبری ذهن ما را برعهده گرفتند و چگونه ما را برای اهداف خاص شان هدایت می کنند؟ آنها اگر ما را زودباور ببینند، به خود اجازه می دهند هر دروغی را در ذهن ما جای دهند و از هر مکانی ما را به حرکت وادار کنند. اینکه ما به چه کسی اعتماد کنیم و رهبری فکرمان را به چه فردی افرادی بدهیم، موضوعیت دارد. مسأله خصوصیات لازم برای یک راهبر و مدیر را باید در تعالیم دینی و مکتبی جست و جو کنیم؛ باید کسانی را که راهبری و مدیریت فکری ما را برعهده می گیرند، بشناسیم که در خدمت شیطان نباشند و رفتارهای غیردینی را توسعه ندهند و با افکار غیرالهی مدیریت نکنند. کسانی که به قتل، دروغ، اغتشاش، وطنه و خیانت برای رسیدن به مطلوب خود اعتقاد دارند، نمی توانند راهبری افکار را برعهده بگیرند تا به راهبری یک جامعه برسند. امیرالمؤمنین

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

از وقتی انسان در این کره خاکی پا گذاشت، وجود راهبر و پیشرو را برای خود لازم می دید؛ کسی که توان فکری و مدیریتی بالایی داشته باشد و بتواند مردم را از گذرگاه های گوناگون عبور دهد. رفته رفته قدرتمند شدن و قدرت داشتن از حالت سنتی اش خارج شد و دیگر نیازی نبود یک فرد برای مدیریت عنوانی کسب کند، در جایگاهی بنشیند، مسئولیتی داشته باشد و... با توسعه دانش و فناوری، افرادی توانستند به صورت غیر مستقیم و حتی مجازی جامعه را خوب یا بد مدیریت کرده و نقش راهبر را برای آنان ایفا کنند. برای نمونه، یک فرد می تواند با یک جمله، جامعه را به محبت، مدارا، امنیت، آرامش، تشویق و نگرانی و حتی اغتشاش و جنگ دعوت کند. برای این کار کافی است از نقاط قوت و ضعف موجود در جامعه یا حساسیت هایی که دارد استفاده کند؛ ولی با توجه به اینکه در تمام جوامع نقاط ضعف و حساسی در اقتصاد یا فرهنگ یا مسائل مختلف خانوادگی و اجتماعی و... وجود دارد، عده ای مدیریت سوء را پیش گرفته و قصد دارند جوامع را به ناآرامی

راهنا

حکومت اسلامی

آیت الله العظمی شیخ جعفر سبحانی: حکومت اسلامی حکومتی «مکتبی-مردمی» است؛ چون اگر امضا و پذیرش مردم نباشد، هیچ تری هر چند که نسخه اش حق هم باشد، پیش نمی رود. بنابراین، گرایش و رأی مردم یکی از دو رکن اساسی حکومت را تشکیل می دهد، ولی نمی تواند اصالت داشته باشد؛ چون حکومت تنها جنبه اجرایی نیست تا بگویم رأی دادیم کافی است. عمده رکن دوم آن است که مکتب است؛ یعنی باید مکتبی مطابق اصول و قوانین اسلام باشد. کسی که تشخیص می دهد مطابق قوانین اسلام است، او همان فقیه جامع شریعت است.

احکام

شایستگی فراگیری

پرسش: روش صحیحی که متخصصان متعهد برای آموزش دیگران در جمهوری اسلامی باید اتخاذ کنند، کدام است؟ چه کسانی شایسته دستیابی به معلومات و علوم فنی و تکنیکی حساس در ادارات هستند؟

پاسخ: فراگیری هر علمی برای هر شخصی، اگر برای یک غرض عقلایی مشروعی باشد و خوف فساد و افساد در آن نباشد، بدون مانع است؛ مگر علوم و معلوماتی که دولت اسلامی ضوابط و مقررات خاصی راجع به تعلیم و تعلم آنها وضع کرده است.

سلوک

شرط خودسازی

آیت الله شیخ حسین مظاهری: آدم بی اخلاق که صفت رذیله ای بردلش حکم فرمادت، فکر این را نمی کند که عاقبت چه می شود و عاقبت اندیش نیست. دعا و راز و نیاز با خدا و رابطه عاطفی با خدا برمی گردد به اخلاق، یعنی اگر کسی راز و نیاز با خدا نداشته باشد، ممکن نیست بتواند خودسازی کند. کسی نمی تواند بدون خدا درخت رذالت را از دل بکند و درخت فضیلت به جای آن بارور کند و خدا باید کمک کند. اینکه بگویم خدا یا من صفت رذیله دارم و بعضی اوقات اسم بیاورد؛ یعنی بگوید من حسودم یا من دنیاپرست و ریاست طلب هستم یا من خودخواه هستم، خدایا هیچ کس نیست به فریادم برسد به جز تو، پس تو کمک کن.

تقویم انقلاب

بنی‌صدر در جنگ

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

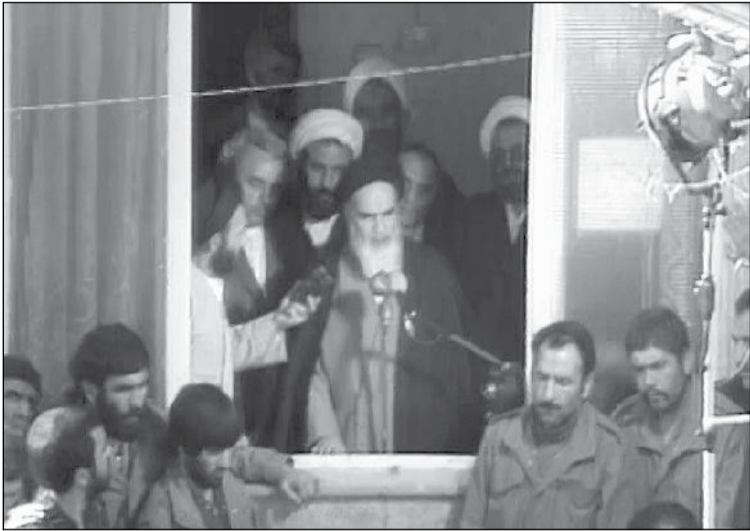

ماه‌های آخر سال ۱۳۵۸، تقویم تاریخ انقلاب در وضعیت کاملاً حساسی قرار گرفته بود؛ چرا که شهرها و بخش‌های متعدد استان‌های مرزی ایران درگیر اغتشاشات گروه‌های سیاسی مسلح ضد انقلاب بود و تمامیت ارضی کشور در معرض خطر تجزیه قرار داشت. از طرفی ارتش و نظام دفاعی کشور اوضاع نابسامان و به هم ریخته‌ای داشت. در آن روزهای بحرانی، وضعیت جسمانی امام خمینی(ره)، رهبر کبیر انقلاب مساعد نبود و ایشان در بیمارستان بستری بودند؛ به همین دلیل حضرت امام(ره)، آیت‌الله خامنه‌ای و مرحوم هاشمی‌رفسنجانی را مأمور راهاندازی شورایی برای فرماندهی کل قوا کردند. آقایان پس از چند جلسه با مسئولان وقت نظام به این نتیجه رسیدند که با توجه به تهدیدهای خارجی و ناامنی‌های داخلی بر حسب ضرورت، رئیس‌جمهور به سمت فرماندهی کل نیروهای مسلح منصوب شود. در همین راستا، حضرت امام(ره) به منظور برخوردار شدن نظام از تمرکز قوانین راهکار را پذیرفتند و در تاریخ ۳۰ بهمن ۱۳۵۸ طی پیامی حکم ذیل را صادر فرمودند: «جناب آقای بنی‌صدر، رئیس‌جمهور ایران. در این مرحله حساس که احتیاج به تمرکز قوا بیشتر از هر مرحله‌ای است، جناب‌عالی به نمایندگی اینجانب به سمت فرماندهی کل نیروهای مسلح به ترتیبی که قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تعیین کرده است، منصوب می‌شوید.» (صحیفه امام، جلد دوازدهم، ص ۱۵۷)

البته منظور کلی از سپردن این مسئولیت به بنی‌صدر انعکاس آن در سطح نظام بین‌الملل بود تا جایگاه رئیس‌جمهور را در موضع‌گیری‌ها مهم‌بدانند و حمایت رهبری بر همگان معلوم شود. اما بنی‌صدر با این حکم هم نسبت به تمرکز قوا با مسئولان وقت نظام هماهنگ نشد و تهدیدات خارجی و داخلی را جدی نگرفت؛ به ویژه در آغاز سال ۱۳۵۹ بروز حوادث مهمی، چون قطع رابطه با آمریکا، حمله ناموفق آمریکا در طیس، روی کار آمدن صدام حسین در حاکمیت عراق و آرایش نظامی گرفتن ارتش بعثی در مرزهای ایران به خوبی گویای جدی بودن تهدیدات بود؛ اما وی در پاسخ به هر گزارشی در این زمینه می‌گفت، عراق جرت نمی‌کند به مرزهای ایران تجاوز کند؛ چون مجامع بین‌المللی او را محکوم می‌کنند. به این ترتیب، بنی‌صدر با ذکر چنین جملاتی از کنار تهدیدات عبور می‌کرد. وقتی هم که در روز ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ جنگ تحمیلی آغاز شد، او و مشاورانش معتقد بودند باید در زوفاور را حفظ کرد تا استان خوزستان سقوط نکند؛ به همین دلیل جایگاهی برای او در دزفول آماده و وی در آنجا مستقر شد اما بنی‌صدر با این شعار که «ما زمین می‌دهیم و زمان می‌گیریم»؛ این در حالی است که در آن روزها داشتیم هر دورا از دست می‌دادیم و بخش‌های مهمی از پنج استان در جنوب غرب و شمال غرب در اشغال متجاوزان قرار گرفته بود. همچنین، جمعیت کثیری از مردم شهر و روستاها در بیابان‌ها آواره شده بودند و نیروهای مردمی درگیر جنگ بودند؛ در این وضعیت، وی راهکار مقابله با دشمن متجاوز تا بن دندان مسلح را جنگ کلاسیک می‌دانست. این امر با توجه به وضعیت آن روزهای کشور غیر ممکن بود و تجربیات و عملکرد بنی‌صدر هم، چنین مسئله‌ای را ثابت کرد که عملیات‌های او را جداگانه به بحث خواهیم گذاشت.

گفت‌وگو بدون اسلحه

گروهک‌های تجزیه‌طلب و تروریستی - ۲

گفت‌وگو را ناستند و تلاش کردند با راهنمایی‌ها و نصیحت‌های‌شان، در جهت حفظ همه گروه‌های سیاسی در دایره نیروهای انقلاب و همسو با اکثریت ملت ایران حرکت کنند؛ اما این جریان‌های سیاسی و اگر بودند که روز به روز خود را از امام جدا کردند! حجت‌الاسلام سیدهادی خسروشاهی که خود از فعالان سیاسی آن دوران است، در این باره می‌گوید: «امام خمینی در هر فرصتی، علاوه بر سفارش‌ها و نصیحت‌های عام و در سخنرانی‌ها برای مردم، به طور خاص هم بنی‌صدر و هم مجاهدین را به نیکی، اصلاح و وحدت و دفاع از انقلاب و اسلام دعوت نمود. اما وقتی هدف، رسیدن سریع به قدرت باشد، این نصایح ثمربخش نمی‌توانست باشد.»

در همین دوران که حضرت امام(ره) مستمر همه گروه‌های سیاسی را به مدارا و گفت‌وگو و پایبندی به قانون دعوت می‌کند، سازمان مجاهدین امام و یارانش را به خشونت طلبی متهم کرده و مدعی می‌شود: «این ارتجاع است که اشتباهات سیری‌ناپذیری در جنگ افروزی و ایجاد کشت و کشتار علیه ملیت‌های تحت ستم مادر... نغمه‌های شوم سرکوب را چه جریانی سر می‌دهد؟ و کدام جناح آتش جنگ را هر روز مشتعل‌تر می‌کند؟»

ماه‌ها بعد در روزگاری که زد و خوردها و تظاهرات خیابانی اعضای سازمان مجاهدین خلق اخبار هر روز مطبوعات در بهار سال ۱۳۶۰ بود، سازمان طی نامه‌ای در دهم اردیبهشت ۱۳۶۰

نواری که چند روز پیش از کشته شدنش پر کرده بود، به این دیدار هم اشاره کرده و گفته بود: «خمینی گفت من تاکنون بر علیه شما حرفی نزده‌ام، اما هر وقت که ببینم که شما خارج از اسلام هستید، خواهم گفت.» این دیدار با توجه به عملکرد مجاهدین خلق در آن مقطع حتی با انتقادات یاران امام(ره) همراه شد که چگونه آن حضرت حاضر شده‌اند این افراد را به حضور بپذیرند؟! اما منطق امام(ره) از آنجا که مبتنی بر مدارا و هدایت و جذب حداکثری تعریف شده بود، این دیدار را فرصتی برای اثرگذاری و در نهایت اتمام حجت می‌دید؛ بنابراین ایشان در پاسخ به اعتراض منتقدان در جلسه‌ای فرمودند: «یکی اینکه من احتمال می‌دادم که اینها مطلبی داشته باشند که به گوش من نرسیده باشد و بعد بگویند ما مطالبی داشتیم و امام وقت نداد به گوش او برسانیم و اگر می‌گفتیم امام قبول می‌کرد. من چرا باید این فرصت را از اینها بگیرم؟ باید اینها می‌آمدند و می‌گفتند. دوم اینکه من خودم مطالبی داشتم که باید به اینها می‌گفتم به عنوان اتمام حجت، که خدای نکرده بعدها دل خودم نماند که چرا حرف‌هایم را به اینها نگفتم و اینها نگویند که امام حرف‌هایش را به ما نگفته بود و آنها هم آنجا به من قول دادند که حرف‌های مرا برای دوستان‌شان هم نقل کنند.»

هر چند این اولین و آخرین دیدار مجاهدین خلق با حضرت امام(ره) پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود، اما حضرت امام(ره) هیچ‌گاه باب

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

حضرت امام(ره) از همان ابتدای شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی باب گفت‌وگو با همه جریان‌های سیاسی را که انقلاب اسلامی ملت ایران را پذیرفته بودند، باز گذاشتند. ایشان ضمن انتقادی که به رفتارهای برخی گروه‌ها و جریان‌های سیاسی داشتند، هیچ‌گاه این باب را نبستند و اجازه دادند تا حرف‌ها زده شده و حجت تمام شود. امام(ره) تلاش کردند از این طریق از آتش اختلافات و کدورت‌ها بکاهند و به نوعی زبان مصالحه و گفت‌وگو را جایگزین آن کنند. نمونه بر جسته چنین فتح بابی را می‌توان در قبول درخواست سازمان مجاهدین خلق برای ملاقات با امام(ره) مشاهده کرد که حاصل آن برگزاری نشست پنج‌شنبه، ۶ اردیبهشت ۱۳۵۸ بود که اعضای سازمان به منزل امام(ره) در قم رفتند. این دیدار بدون حضور خبرنگاران برگزار شد، لذا شرح مذاکرات به صورت مفصل و جزئی منتشر نشد و روزنامه‌های سراسری خبری بسیار کوتاه و چند خطی را منتشر کردند.

با توجه به ارتداد بخش اعظمی از نیروهای سازمان در سال‌های گذشته و برای جلوگیری از هر گونه شائبه‌ای در مبنای دینی باقیمانده سازمان، امام(ره) از مسئولان سازمان خواسته بودند تا مواضع اعتقادی خود را رسماً اعلام کنند و سپس به ملاقات ایشان بروند؛ لذا سازمان در قالب یک اطلاعیه و یک نامه به امام(ره)، مبنای عقیدتی خود را اعلام کرد. طبق این خبر، مسعود رجوی امام را نصیحت کرده بود که از قدرت سیاسی و معنوی خود در مسیر خدا و مردم استفاده کند و متذکر شده بود مجاهدین خلق، اسلام‌شان را در میادین جهاد و جوخه‌های اعدام و شکنجه پیدا کرده‌اند. تنها چیزی که از صحبت‌های حضرت امام(ره) منتشر شد، این بود: «اسلام بیش از هر چیزی به آزادی عنایت دارد و در اسلام، خلاف آزادی نیست، آلا در چیزهایی که مخالف با عفت عمومی است.»

اما بعدها کسانی که در جلسه حضور داشتند با برخی اعضای سازمان که نوار مخفیانه ضبط شده جلسه توسط سازمان را شنیده بودند، اذعان کردند امام(ره) در این دیدار با قاطعیت صحبت کرده و از آنان خواسته بودند مبتنی بر حرکت ملت ایران در خط اسلام حرکت کنند. بعدها موسی خیابانی، در

دهلیز

اولتیماتوم به آزادی خواهان

مروری بر نقش انگلیس در سرکوب نهضت جنگل

سلاح مورد نیاز آنها از همدان به محل استقرار آنها منتقل شده است. همه چیز منتظر سر آمدن فرصت کوچک‌خان است.»

«فرانسس وایت» در ۱۷ خرداد ۱۲۹۸ چنین می‌نویسد: «انگلیس با انجام اقداماتی، امنیت را در رشت و جاده رشت-قزوین برقرار ساخته است. همچنین تعداد هواپیماها در اختیار دولت ایران را شناسایی کرده که قرار است آنها را بمباران کند. هزار قزاق ایرانی در قزوین آماده شده‌اند تا برای جست‌وجوی شورشیان در جنگل اعزام شوند. موفقیت عملیات بیش از حد انتظار دولت ایران بود و قیام جنگلی‌ها به طور کامل سرکوب شد. بسیاری از آنها دستگیر شده و به کلات نادری تبعید شدند. تجهیزات، مهمات و ادوات آنها مصادره شد. تنها کوچک‌خان و یک یا دو تن از یارانش گریختند. در حال حاضر، کسی از محل اختفای او خبر ندارد و عده‌ای از رفتن او به کرمانشاه یا تبریز خبر می‌دهند. به هر حال، می‌توان گفت قیام جنگلی‌ها به پایان خود رسیده است.»

حافظه

کمپانی غارتگر

مروری بر چگونگی سلطه اروپاییان بر جهان

مهم‌ترین بازوی سلطه انگلیسی‌ها بر شبه‌قاره هند را باید کمپانی هند شرقی دانست که برای دهه‌های متعددی بر منابع این سرزمین غنی چنبره انداخت. این کمپانی در ۳۱ دسامبر ۱۶۰۰ م با فرمان ملکه الیزابت شکل گرفت. وی امتیازنامه انحصاری ۲۱ ساله را برای تمام فعالیت‌های تجاری به کمپانی صادر کرد (بعدها به صورت نامحدودی تمدید شد). تمام سودآوری کمپانی هند شرقی از ناحیه تجارت نبود، دستیابی به بازارهای آسیایی سبب شد تا این شرکت در همان سال‌های اول، نخستین کارخانه‌های خود را در خلیج بنگال بسازد و شروع به توسعه منصرفات آسیایی خود کند.

درآمدهای افسانه‌ای کمپانی موجب نزدیکی و پیوند استراتژیک آن با دربار انگلیس شد. از طرفی شاه انگلیس به پول کمپانی نیاز داشت و از سوی دیگر کمپانی به حمایت سیاسی دولت، به ویژه برای مقابله با پرتغالی‌ها و هلندی‌ها و نیز در کسب برخی امتیازات دولتی نیازمند بود. بدین سان در دوران چالز دوم، کمپانی به سرعت رشد کرد و «حق تصرف قلمرو، ضرب سکه، انعقاد پیمان اتحاد، اعلام جنگ و کنترل امور داخلی و قضایی» را به دست آورد.

در سده هفدهم، همچنان موازنه تجاری به سود شرق بود و کمپانی هند شرقی انگلیس، چون اسلاف و نیزای و جنوبی و پرتغالی و رقبای هلندی‌اش، واردکننده کالاها و شرق به بازارهای انگلیس و توزیع‌کننده آن در سراسر اروپا بود. در این دوران منسوجات و سایر کالاها انگلیسی بازاری در شرق نداشت. دست برتر شرق در تجارت منسوجات موجب شد تا اوضاع در اروپا

خطاب به حضرت امام(ره)، خواستار راهپیمایی به سوی جماران شد! سران سازمان با تحلیل غلطی که داشتند؛ فکر می‌کردند اگر امام این درخواست را بپذیرد، آنها با میلیشیای خود قدرت‌نمایی خواهند کرد و اگر نپذیرد، مردم خواهند گفت سازمان می‌خواست به تقاضا برسد و کشور دچار تفرقه و بحران نشود و امام آن را قبول نکرد!... ولی امام پاسخی دادند که سازمان اگر آن را می‌پذیرفت، همه مشکلات سیاسی برطرف شده و خود نیز مانند بقیه احزاب به فعالیت خود ادامه می‌داد و بالاخره روزی با ابراز حسن نیت به آرزوی خود می‌رسید. امام(ره) در ۲۱ اردیبهشت ۱۳۶۰ در سخنرانی خود گفتند: «آنهایی که این‌طور هم با قلم‌های‌شان علاوه بر تفنگ‌های‌شان با ما معارضه دارند، ما به آنها کرا را گفته‌ایم و حالا هم می‌گوئیم که مادامی که شما تفنگ‌ها را در مقابل ملت کشیده‌اید، یعنی در مقابل اسلام با اسلحه قیام کرده‌اید، نمی‌توانیم صحبت کنیم و نمی‌توانیم مجلسی با هم داشته باشیم. شما اسلحه‌ها را از زمین بگذارید و به دامن اسلام برگردید، اسلام شما را می‌پذیرد... در آن نوشته‌ای که نوشته‌اید، باز ناشی‌گری کردید و ما را تهدید به قیام مسلحانه کردید. ما چه طور با کسانی که قیام مسلحانه بر ضد اسلام می‌خواهند بکنند، می‌توانیم تقاضا کنیم؟... اسلام دین رحمت است، دین علل است، دیانت قانون است، شما به قوانین اسلام سر بگذارید، گردن فرو بیاورید؛ کشور اسلامی ما همه شما را می‌پذیرد. من هم که یک طلبه هستم، با شما حاضریم که در یک جلسه نه... در ده‌ها جلسه با شما بنشینیم و صحبت کنیم... و من اگر در هزار احتمال یک احتمال می‌دادم که شما دست بردارید از آن کارهایی که می‌خواهید انجام بدهید، حاضر بودم که با شما تقاضا کنم و من پیش شما بیایم، لازم هم نبود شما پیش من بیایید و حالا هم به موجب حکم اسلام نصیحت به شما می‌کنم شما در مقابل این سیل خروشان ملت نمی‌توانید کاری انجام بدهید... برگردید به دامن اسلام... دست بردارید از قیام مسلحانه... مادامی که اسلحه در دست شماست... تهدید به قیام می‌کنید، ما نمی‌توانیم از شما این طور مسائل را قبول کنیم.»

این اوج صداقت امام(ره) بود که حاضر است ده جلسه با آنها به گفت‌وگو بنشیند و رهبری سازمان اگر صداقت و تعقل داشت، این پیشنهاد امام(ره) را می‌پذیرفت و کار به ۳۰ خرداد ۱۳۶۰ نمی‌رسید.

سیدجمال جمالی

دکترای سیاست‌گذاری عمومی

جمهوری اسلامی ایران در طول حیات خود با انواع بحران‌های سیاسی، نظامی و امنیتی مواجه بوده است؛ اما در یک دهه اخیر با تأمل در ماهیت و شکل بروز بحران‌ها، اعتراضات و اغتشاشات اخیر، شاهد پیچیده‌تر و چند وجهی شدن بحران‌ها و ناآرامی‌ها هستیم. در این بین، نظام استکبار جهانی با ناامیدی از ایجاد بحران‌های سخت، مانند جنگ تحمیلی و اقدام نظامی مستقیم علیه ملت ایران به سمت ایجاد بحران‌هایی با ماهیت فکری، فرهنگی و هویتی گرایش یافته است. رهبر معظم انقلاب در این زمینه فرمودند: «دشمن دنبال این است که بر مغزها تسلط پیدا کند. تسلط بر مغزها برای دشمن خیلی با ارزش‌تر از تسلط بر سرزمین هاست. اگر مغز یک ملتی را نتوانستند تصرف کنند، آن ملت سرزمین خودش را دوستی به دشمن تقدیم می‌کند.»

کانون جنگ شناختی دشمن

نقطه تمرکز دشمن در جنگ شناختی (تسخیر و تصرف اذهان و افکار) است که مورد تهاجم پیوسته و عملیات دائمی شناختی و روانی قرار می‌گیرد. تصرف اذهان و افکار یک ملت، هویت‌سوزی و هویت‌سازی جبهه دشمن، بسیار خطرناک‌تر و مهلک‌تر از حمله، اشغال و تصرف سرزمینی یک کشور است. یکی از نتایج و پیامدهای خطرناک جنگ شناختی دشمن، ایجاد شکاف عمیق ارزشی، ادراکی و رفتاری هم در سطح جامعه با تأکید بر جوانان و هم در بین مسئولان است. به عبارت دیگر، حجم عملیات روانی و رسانه‌ای طراحان حوادث و اغتشاشات پاییز ۱۴۰۱ از این واقعیت حکایت دارد که جبهه دشمن با محوریت آمریکا درصدد هستند نیروی دفاع‌کننده و هویت‌بخش ملت ایران را از بین ببرند و چون مغز و ذهن انسان‌ها، مرکز باورها، عقاید، کنش و واکنش و ایستارهای افراد هستند، درصدد تهاجم ذهنی-روانی وسیع و گسترده علیه ملت ایران، به ویژه جوانان و نوجوانان است. قرآن کریم در آیه ۱۲۰ سوره نسا، شیوه دشمنی

کانون جنگ شناختی در ایران و علت کاوی اهتمام دشمنان به آن

تصرف و تسخیر مغزها

شیطان را انسان را آشکار کرده و می‌فرماید: «يَعْدُهُمْ وَ يُمَيَّبُهُمْ وَ مَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرُورًا»؛ یعنی شیطان به آنها وعده‌های دروغین می‌دهد و به آرزوها، سرگرم‌شان می‌سازد؛ در حالی که جز فریب و نیرنگ، به آنها وعده نمی‌دهد. جالب است که بدانیم امروزه شیطان بزرگ، یعنی آمریکا و جبهه دشمن با به‌کارگیری هوشمندانه مؤلفه‌های جنگ نرم و جنگ شناختی به وسیله ابزارهای فرهنگی، رسانه‌ای، فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به دنبال بیشینه‌سازی همین امیال و آمال و آرزوهای دور و دراز مردم جامعه هدف در راستای منافع و اهداف نامشروع خود است. در حوادث و اغتشاشات اخیر، دشمن با یکسری اقدامات و فعالیت‌های منسجم پیشینی معطوف به تصرف مغزها و همچنین با دروغ‌پردازی، فریب و اغواسازی حول محور فوت‌خانم مهسا امینی توانست اذهان، افکار و احساسات کور قشرهایی از جامعه را برای آشوب‌سازی و جلوگیری از روند پیشرفت و امنیت کشور فعال کند.

علت کاوی اهتمام دشمن

به تصرف مغزها در ایران

بی‌شک، دشمن از این همه هزینه در راه تصرف مغزها اهداف و انگیزه‌های بسیاری دارد که با بررسی علل اهتمام و تلاش دشمنان برای این اقدام می‌توان به آنها پی برد. برخی از علل و دلایل تلاش دشمن برای تصرف مغزها را می‌توان به شرح زیر بیان کرد و درصدد مقابله با آن برآمد.

۱- غلبه جهان‌بینی اسلامی بر منطق لیبرال دموکراسی؛ بنیادی‌ترین علت خصومت و دشمنی نظام سلطه با محوریت آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران برمی‌گردد به ارانه مدل جدیدی از نظام سیاسی و نظام ارزشی از طریق گفتمان انقلاب اسلامی در جهان که تفاوت با حکمرانی‌های مرسوم و ارزش‌های لیبرال دموکراسی و سرمایه‌داری غرب است. در سند امنیت ملی آمریکا، به نام چند کشور به منزله تهدید جدی اشاره شده که در عرصه تمدنی و ایدئولوژیک کشور ایران در رأس تهدیدات امنیتی آمریکا مطرح است. دشمن با تصرف مغزها در سطوح نخبگانی و عموم مردم به دنبال سلطه ایدئولوژیک و حذف گفتمان‌های رقیب و متضاد است؛ چرا که به تعبیر رهبر حکیم انقلاب، گفتمان

انقلاب اسلامی منطق نظام فکری و سیاسی لیبرال دموکراسی را به چالش طلبیده و به شکست کشانده است.

۲- موقعیت راهبردی جمهوری اسلامی ایران در منطقه؛ رویکرد استکبار جهانی، به‌ویژه آمریکا در منطقه غرب آسیا، تسلط و سلطه کامل بر منابع و ذخایر عظیم نفت و گاز و همچنین تأمین پایدار امنیت جریان انرژی است. صنعت و تمدن غرب متکی و وابسته به نفت است و بدون تأمین پایدار آن صنعت و اقتصاد غرب فرو خواهد پاشید که از طرفی عمده منابع و ذخایر نفت و گاز دنیا در منطقه غرب آسیا قرار دارد، اما استقرار جمهوری اسلامی در مرکزیت این منطقه مانع از تمتع‌های مادی و ابرقدرتی آمریکاست.

۳- شکست راهبرد نظامی-امنیتی دشمن و تحریم‌ها؛ دشمن در مصافی چهل ساله با انقلاب و جمهوری اسلامی و با تجربه شکست‌های متعدد در عرصه‌های نظامی، امنیتی و سیاسی، امیدوارانه تحریم‌های اقتصادی را در دستور کار خود قرار داد، اما طرفی نیست؛ لذا به دنبال زدن افکار و باورهای مردمی است که در همه این عرصه‌ها این شکست‌ها را به آنها تحمیل کرده است. به این ترتیب، با اقدامات هوشمندانه و پیچیده به دنبال جنگ شناختی به منظور ادراک‌سازی‌های تازه مبتنی بر منطق لیبرال سرمایه‌داری است.

۴- گسترده‌گی و کارآمدی ابزارهای شناختی؛ گسترده‌گی استفاده از رسانه‌ها به منزله ابزار جنگ شناختی، به‌ویژه شبکه‌های مجازی و برنامه‌ریزی دشمنان برای نفوذ در این رسانه‌ها سبب شده است دشمن برای مدیریت ادراکات عمومی و نخبگی در کشور تلاش کند. در این میان، بن‌بست‌نمایی و تلقین آینده‌ای سیاه به جامعه مخاطب در زمره مهم‌ترین و اولویت‌دارترین اهداف دشمن در بستر رسانه‌ای و شبکه‌های مجازی کشور است. موفقیت این شیوه در مقایسه با دیگر روش‌ها و کم‌هزینه بودن و مؤثر بودن آن در تسلیم ملت‌ها و دولت‌ها موجب به‌کارگیری وسیع آن از سوی دشمنان ملت ایران شده است.

راهبرد عملیاتی دشمن در تصرف مغزها

۱- دخل و تصرف در تحلیل‌ها و داده‌ها؛ دشمن با اطلاعات غلط و تحلیل داده‌های دست‌کاری

شده، تلاش منسجمی را برای ادراک‌سازی و تغییر محاسبات مردم و مسئولان از پدیده‌ها و مسائل در پیش گرفته و درصدد تأثیرگذاری بر نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مسئولان، ادراک‌سازی منفی از سیاست‌ها و اقدامات مسئولان در ذهنیت جمعی جامعه است. جبهه دشمن در این مرحله می‌کوشد علیه ایده‌ها، ساختارها، کارگزاران، سیاست‌ها و اقدامات جمهوری اسلامی با تحلیل و تصویرسازی غیرواقعی و با دوگانه‌انگاری منافع مردم با منافع نظام، جمهوری اسلامی را نزد مردم بی‌اعتبار و فاقد اثربخشی معرفی کند.

۲- ایجاد فضای احساسی و عاطفی کور نسبت به واقعیت‌ها؛ دشمن با ایجاد فضای کاذب احساسی و عاطفی کور در زمینه مسائل و موضوعات حادث شده در کشور، درصدد تصرف ذهن فعال، استدلالی و منطقی مخاطب در شناخت آزادانه و تحلیل صحیح پدیده‌هاست تا بتواند روایت جعلی و تحریف‌شده خود را در ذهن و افکار مخاطب جا بیندازد. با فعال‌سازی احساسات منفی، مانند احساس تنفر و کینه در مخاطب نسبت به حکومت و کارگزاران آن و نهادهایی، همچون بسیج، سپاه و نیروی انتظامی، قوه استقلال فکری و استدلال منطقی و شناخت صحیح را از مخاطب گرفته و با تکرار و تلقین مداوم گزاره‌های خبری جهت‌دار درصدد جهت‌دهی به اذهان، افکار و رفتار متناسب با اهداف استعماری خود است.

۳- تغییر در ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی؛ ارزیابی مثبت یا منفی از یک پدیده، به ارزش‌های افسرد بستگی دارد. اگر بتوان در جامعه‌ای ارزش‌های مردم را تغییر داد، آنها آنچه را قبلاً «بد» می‌دانستند، بعد از مدتی «خوب» ارزیابی خواهند کرد. دشمن با روش‌های فرهنگی و تبلیغاتی و الگوسازی کاذب از جلوه‌ها و مظاهر لیبرال دموکراسی درصدد مرجعیت‌زایی از مراجع و ارزش‌های معنوی و ایدئولوژیک الگوی جمهوری اسلامی است. در واقع، آنها به دنبال جایگزین کردن ارزش‌های مادی‌گرایی تجملی، عرفی‌شدگی انسان‌مدارانه و وطن‌گریزی به جای ارزش‌هایی، همچون خادریستی، ساده‌زیستی، فروتنی و همبستگی ملی و دینی در ایران هستند.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۶۵

الگوی نفوذ هویت‌ساز

هویت دینی یعنی داشتن اهتمام دینی به نحوی که نگرش، گرایش و کنش‌های فرد را متأثر سازد. (شجاعی‌زند، ۱۳۸۴: ۳۶) ازجمله شاخصه‌ها و مؤلفه‌های مهم هویت انقلابی؛ دشمن‌ستیزی و استکبارستیزی، حساسیت به جریان‌های سیاسی و اجتماعی، تعهد به حفظ انقلاب و نظام اسلامی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذاری بر همگرای اسلامی و منطقی‌های، حمایت از مستضعفان، اعتقاد و التزام به اندیشه‌های امام خمینی (ره) و اعتقاد به اصل ولایت فقیه است. (میرحیدری، ۱۳۹۳: ۱۸۳)

با این همه، اساس الگوی نفوذ هویت‌ساز، تحول در شخصیت فکری و روحی افراد است و نقطه عزیمت آن ساختار و شاکله‌کنشگر است. علامه طباطبایی شاکله را به معنای خوی و اخلاق تعریف کرده است. از نظر او، نام‌گذاری آن به شاکله به این دلیل است که انسان را وادار می‌سازد تا به مقتضای طبق آن رفتار کند. (طباطبایی، ۱۳۷۴، ج ۱۳: ۱۹۰) مؤلفه‌هایی که در تکوین شخصیت افراد نقش دارد، در شکل‌دهی شاکله نیز مؤثر هستند. از نسبت شاکله و شخصت است که به «هویت» تعبیر می‌شود و رفتار انسان در ایجاد این شاکله نقش اساسی دارد. بازیگران نفوذ بر مبنای این الگو، با نفوذ در شاکله و شخصیت انسان، هویت جدیدی را برای فرد تعریف می‌کنند. حضرت علی(ع) می‌فرماید: «اکبر الاعضاء اخفاهم مکیده»؛ بزرگ‌ترین دشمنان کسانی‌اند که حيله خود را بیشتر پنهان می‌دارند.(کاشف‌الغطاء، ۱۳۷۰: ۱۵۷)

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

هویت بر مجموعه‌ای از ویژگی‌های روحی، شخصیتی و ارزشی دلالت دارد که متمایزکننده یک شخص با یک ملت است. به بیان ساده، هویت پاسخ به چه کسی بودن است. هویت مفهومی کلی و گسترده است که هویت فردی، دینی، جمعی، گروهی، ملی، قومی و فراملی را در برمی‌گیرد. بحث هویت در دو سطح فردی و ملی قابل بررسی است. هویت فردی، آن ویژگی‌های شخصیتی و ارزشی است که یک فرد را از سایرین متمایز می‌کند. هویت ملی به معنای احساس تعلق و وفاداری به عناصر، ارزش‌ها و نمادهای مشترک یک جامعه است که آن را با سایر جوامع متفاوت می‌کند. هویت ملی هر جامعه‌ای عناصر سازنده خودش را دارد. عناصر سازنده هویت ملی ایران، «مجموعه‌ای از ارزش‌های متداخل ایرانی، اسلامی و انقلابی است که شخصیت ملی ایرانی را تشکیل می‌دهد. منظور از هویت ایرانی، زندگی در سرزمینی مشترک به نام ایران، داشتن آداب و رسوم و رفتارهای خاص است که به آنها نام فرهنگ ایرانی داده می‌شود.» (خسروانیان، ۱۳۸۷: ۹) تعلق خاطر و پابندی فرد به ارزش‌های ملی، اسطوره‌های ملی، نهادها و هنجارهای ملی، میراث فرهنگی، ارزش‌های مذهبی-دینی و موقعیت خاص جغرافیایی ایران، ملاک دارا بودن هویت ایرانی است. (رزازی فر، ۱۳۸۴: ۱۳۲) اما

۱۱

خرد

شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱

مصاحبه

سیاست نامه

سیدمحمد کاظم بزدی- ۵۶

دو تأثیرگذاری متفاوت در مشروطه

فتح‌الله پربشان

دبیر گروه اندیشه

در مرور درس‌های مشروطه از بیان رهبر معظم انقلاب به نه مورد اشاره شد. در ادامه درس‌های دیگر این مقطع مهم و تأثیرگذار را در گذشته، حال و آینده ملت ایران بررسی می‌کنیم.

۱۰- مشروطه و اعتماد به نفس نداشتنه روشنفکرها؛ از درس‌های عبرت‌آموز و غم‌انگیز برهه مهم مشروطه، نوع رفتار و سلوک سیاسی قشر متمایل به فرهنگ غرب، یعنی روشنفکران است. روشنفکری در سرخ عقب‌ماندگی ایران در زمان استیلائی نظام سلطانی و دوره پیشرفت کشورهای اروپایی و آمریکای در ایران به واسطه اعزام به تحصیل دانشجویان ایرانی در رشته‌های فنی و مهندسی و مشاهده

این فاصله به ظاهر پر نشدنی پدید می‌آید. این قشر به جای تأمل و درمان در علل واقعی این عقب‌ماندگی و انحطاط در ایران و علل توسعه و ترقی غربی‌ها، در دام تحریف تحلیلی‌ای افتاد که حکمرانان و تمهیدگران سلطه غربی به ذهن آنها القا کردند. روشنفکران وطنی به تقلید از سلطه‌جویان غربی، راهکار پیشرفت ایران را اتمام غربی شدن، تحلیل می‌کردند. نتیجه حاکم شدن این تفکر، انحراف عملی حکمرانی در انقلاب ملت ایران در مشروطه بود. رهبر معظم انقلاب این نداشتن اعتماد به نفس روشنفکران مقطع مشروطه را این چنین بازنمایی می‌کنند: «از اواسط دوره قاجار نشانه‌های پیشرفت اروپایی در کشور ما به تدریج شروع کرد به ظاهر شدن. روشنفکران ما کسانی بودند که به اروپا می‌رفتند یا نوشته‌های آنها را می‌خواندند؛ لذا با پیشرفت‌های آنها آشنا می‌شدند و خود را در مقابل آنها ناتوان و حقیر می‌دیدند. اینها می‌گفتند ما باید صددرصد به نسخه آنها عمل کنیم تا پیش برویم؛ یعنی مجال ابتکار، ابداع، خلاقیت و نگاه بومی به مسائل علمی و صنعتی مطلقاً در محاسبه اینها نمی‌گنجد.»

۱۱- پیشگامی روحانیت؛ در بررسی نقش روشنفکری در انقلاب مشروطه بدون توجه به نقش و جایگاه پیشگامی و هدایتی روحانیون ناقص است. روحانیون با توجه به جایگاه تأثیرگذاری دیرینه‌ای که در زندگی فردی، اجتماعی و مذهبی مردم ایران داشتند و همواره ملجأ و پناه مردم بودند، در مشروطه هم راهبری اجتماعی مردم را به دست گرفتند. روحانیت برخلاف قشر روشنفکری، در راستای خواسته و هدف ملت ایران حرکت کردند و پیشگام مردم در مشروطه بودند، اما به واسطه محوریت نگاه غرب‌گرا نتوانستند به هدف نائل شوند و مشروطه در مجرای انحرافی قرار گرفت. پیشگامی روحانیت در مشروطه این گونه در کلام رهبری تأیید می‌شود: «نمونه دیگرش در شروع مشروطیت بود که روحانیون پیش قدم بودند، از نجف تا ادامه روحانیت در همه بلاد، و اگر روحانیون نبودند، امکان نداشت استبداد سلطنتی قاجاری از بین برود تا قضایای بعد از مشروطیت که مخالفت‌های گوناگونی می‌شد. وقتی هم که عوامل روس‌ها و بقیه دست‌اندازهای سیاسی در شهرها اختلال می‌کردند، باز روحانیون همه جا پیشقدم، حفظ‌کننده و مهارکننده بودند. حتی اگر در یک قضیه سیاسی مردم هم دو دسته می‌شدند، در رأس این دسته هم روحانی بود و در رأس آن دسته هم روحانی بود؛ یعنی مردم دل به روحانیت می‌دادند.»

نکته گرام

محسن مهدیان، فعال رسانه‌ای: در دنیایی که کودک ۹ ساله را کنار خانواده می‌کشند و گردن نمی‌گیرند، تو از «جمهوری اسلامی» بگو؛ فرمانده قرارگاه حمزه سیدالشهدا؛ می‌توانستیم رهبر یکی از این گروه‌های تروریستی را هدف قرار دهیم، اما این کار را نکردیم، زیرا او در کنار همسر و خانواده‌اش بود.

نجاح محمدعلی، کارشناس سیاسی از کشور عراق: نخست‌وزیر انگلیس در واکنش به ناآرامی‌ها در کشور خودش: اصلاً پذیرفتنی نیست که زندگی مردم با تظاهرات «اقلیتی خودخواه» مختل شود؛ امروز با فرماندهان پلیس ملاقات کردم تا به آنها بگویم که از حمایت کامل من برای سرکوب اعتراضات غیرقانونی برخوردارند. همین فرد در واکنش به اغتشاشات در ایران: اوضاع در ایران پیچیده شده است. معترضان ایرانی همچنان تظاهرات می‌کنند و سرکوب می‌شوند. زنان ایرانی با ایستادن در مقابل دین‌سالاری، شجاعت بی‌حد و حصری از خود به نمایش گذاشته‌اند! (ترک نخوری آقای نخست‌وزیر!)

ناصر کتعمانی، سخنگوی وزارت خارجه کشورمان: اعتراضات مردمی در انگلیس، آلمان، فرانسه، کانادا و استرالیا بد است و شایسته برخورد شدید است؛ اما اغتشاشات در کشورهای مورد هدف آنها خوب و شایسته حمایت است! سران این رژیم‌ها پس از تقسیم تروریسم به خوب و بد، از اغتشاش و اعتراض نیز تعریف دلخواه خود را ارائه می‌کنند. مرگ خوب است، اما برای همسایه.

حمید کثیری، فعال رسانه‌ای: برای حسین رونقی ظرف ۶۰ روز فقط در اینستاگرام ۱۵۹ هزار پست زدید! پاهایش سالم بود و از قضا رژیمش یک شوخی کثیف با همه بود. از خودتسان که خجالت نمی‌کشید، لاقفل از آنها که چشم و گوش بسته هر شب برایش ناله زدند و به در و دیوار فحش دادند، خجالت بکشید!

عبدالرحیم انصاری، فعال رسانه‌ای: رئیس شورای اروپا: اروپا بیش از آمریکا از جنگ اوکراین رنج می‌برد. آن هماهنگی بی‌سابقه‌ای که در زمینه نظامی وجود دارد، در اقتصاد نیست. کلاهی که سر اروپا رفت، در زمینه اقتصادی هماهنگی وجود ندارد؛ چون قرار نیست اروپا سودی ببرد، اما در زمینه نظامی اروپا باید خودش را با آمریکا هماهنگ کند!

محمد امینی‌رعیا، کارشناس اقتصادی: وضعیت ۵۰ درصد از کل تسهیلات بانک‌ها شفاف شد! حالا دیگر هیچ کس جرئت ندارد تسهیلات رانتی بگیرد یا بدهد؛ چون دوربین نظارت عمومی روشن است و سه ماه یک بار به روز می‌شود. باید به مجلس بابت تصویب این قانون و به بانک مرکزی بابت اجرای سریع آن، خداقوت گفت.

سیدعزت‌الله ضرغامی، وزیر گردشگری: اساس نشست وزرای کشورهای صاحب تمدن باستانی در بغداد که در آن سخنرانی کردم، تعامل فرهنگی بین تمدن‌هاست. میراث فرهنگی ملموس و ناملموس، عامل مهم همبستگی و همگرایی ملت‌هاست. باید با انحصار طلبان و نژادپرستان مدرن جهانی مقابله کرد.

تروریست‌های آمریکایی پشتیبان ترول‌های آلبانیایی

امیر مهدی صالحی
کارشناس فناوری اطلاعات

وسیعی از کشورها متمرکز بوده است و افغانستان، الجزایر، ایران، عراق، قزاقستان، قریزستان، روسیه، سومالی، سوریه، تاجیکستان، ازبکستان و یمن برخی از آنها هستند. طبق اعلام متا، این تلاش‌ها در بیشتر موارد با شکست مواجه شده و برخی از آنها حتی قبل از اینکه انسان آنها را بررسی کند، از طریق سیستم‌های خودکار شناسایی و غیرفعال شده است. بر اساس این تحقیق، پست‌های مربوط به افغانستان در دوره‌های با اهمیت استراتژیک بالا برای ایالات متحده، از جمله ماه‌های قبل از خروج آشفتنه ارتش آمریکا از افغانستان در اگوست ۲۰۲۱، به اوج خود رسیده است. طبق اعلام متا، افرادی که پشت این حساب‌ها بوده‌اند، اقداماتی را برای پنهان کردن هویت خود انجام داده‌اند. یکی از مقامات سابق ایالات متحده که بر مسائل روسیه متمرکز است و از این عملیات نفوذ ناکارآمد ابراز تأسف کرد، «گاوین وایلد» است که در سال ۲۰۱۸ بر نفوذ روسیه به آمریکا و مسائل سایبری در شورای امنیت ملی آمریکا نظارت داشته است. وی معتقد است: «من این انگیزه را که در محافل نظامی رایج است، دریافت می‌کنم که تنها راه برای باخت، بازی نکردن در حوزه اطلاعات است و باید نفوذ اطلاعاتی خود را افزایش دهیم.» اعلام ردیابی و بستن حساب‌های کاربری مرتبط با ارتش آمریکا از سوی شرکت متای آمریکا چیزی شبیه طنز است! متا چندین ماه است که با واکنش منفی از سوی مردم کشورهای گوناگون، حتی مردم کشور خودش مواجه است. شرکت «مارک زاکربرگ» صهیونیستی در یک سال گذشته با افت شدید ارزش سهام مواجه بوده و بیش از ۶۰ درصد ضرر داده است. روزهای

به تازگی شرکت مادر فیس‌بوک، متا اعلام کرده است حساب‌های جعلی فیس‌بوک و اینستاگرام که منافع ایالات متحده را تبلیغ می‌کنند، با ارتش آمریکا ارتباط دارند. متا می‌گوید، افسراد «مرتبط با ارتش آمریکا» احتمالاً پشت شبکه‌ای از حساب‌های فیس‌بوک و اینستاگرام جعلی بودند که با هدف قرار دادن مخاطبان در افغانستان و آسیای مرکزی، منافع ایالات متحده را در خارج از این کشور تبلیغ می‌کنند. اذعان به این مورد به وسیله متا بی‌سابقه بوده و برای اولین بار است که غول فناوری ایالات متحده یک عملیات نفوذ بر خط هماهنگ را به جای یک دولت خارجی به واشنگتن مرتبط می‌کند. تاکنون شاهد مواردی بوده‌ایم که متا و دیگر غول‌های فناوری از حمله علیه واشنگتن و منافع آن در کشورهای مختلف حرف می‌زدند و تعجب برانگیز است که چنین بیانه‌ای را از سوی متا می‌بینیم. طبق اعلام متا، حدود سه هزار حساب فیس‌بوک و دو هزار حساب اینستاگرام حذف شده است که خط مشی این پلتفرم‌ها را در برابر رفتارهای جعلی هماهنگ شده نقض می‌کنند. به گفته محققان شرکت تحلیلی گرافیکا، حساب‌های جعلی فیس‌بوک حذف شده از طریق متا، ادعاهایی را نظیر اینکه ایالات متحده به کشور تاجیکستان کمک می‌کند تا مرز خود با افغانستان را حفظ کند و واشنگتن کلید ثبات منطقه است، منتشر می‌کرده‌اند. این پست‌ها روی طیف

در فضای مجازی آنها را عیان کرده‌است، می‌بندد! خوش خدمتی این شرکت به عربستان و بن‌سلمان فراموش ناشدنی است. چیزی که قطعی است، فعالیت ارتش تروریستی آمریکا در فضای مجازی کشورهاست. تا دیروز شاهد ترول‌های منافق در آلبانی بودیم، حساب‌های عالی که پای هر مطلبی در فضای مجازی کاربران ایرانی، هذیان‌گویی می‌کنند و امروز شاهد ارتش آمریکا هستیم که سعی در جریان‌سازی برای کاربران ایرانی دارد. یکی به چرک‌ترین روش قصد رسیدن به اهدافش را دارد و دیگری با دکوری شیک، کاربران فضای مجازی کشورمان را درگیر مقاصد خود می‌کند. متا، توییتر، مایکروسافت، تسلا، گوگل و تمام شرکت‌ها و غول‌های فناوری در دنیا با ارتباطات پیچیده‌ای که با دولت آمریکا دارند، موظف به همکاری با نیروهای تروریستی این کشور هستند. تسلا که یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فناوری دنیا شده است، متخصصان خود را به ارتش آمریکا برای ارائه فناوری ارسال می‌کنند با وجود این موارد، خودزنی متا در اعلام چنین خبری را هیچ خواننده عاقلی باور نمی‌کند.

سیاه در این شرکت حتی با معرفی خدمات جدید دنیای مجازی متاورس از سوی زاکربرگ که بسیار به آن دل‌بسته بود، پایان نیافت و بلندپروازی این شرکت در متاورس به کابوس سهام‌دارانش تبدیل شده است. فیس‌بوک، اینستاگرام و واتساپ سه خدمات اصلی شرکت متا هستند که رقیبان سرسختی، مانند تیک‌تاک، تلگرام و توییتر دارند. مهاجرت کاربران آمریکایی به تلگرام شدت گرفته و تیک‌تاک تقریباً جای اینستاگرام را گرفته است. فیس‌بوک که قدیمی‌ترین خدمات شرکت متاست، ارواح زده شده است و کاربران در حال ترک آن هستند. «ایلان ماسک» با خریدن توییتر نشان داده است، برنامه بلندمدتی برای ورود به شبکه‌های اجتماعی دارد و همه این موارد به علاوه ناراضیاتی جامعه آمریکایی و حتی مردم کشورهای دیگر از نامی‌های موجود در برنامه‌های شرکت متا، سبب شده است این شرکت سناریویی آشکار شده را جلو ببرد! متا با این کار می‌خواهد بازاری را که از دست رفته می‌بیند، برای خود احیا کند، امروز خود را از ارتش آمریکا میرا می‌داند و فردا قرارداد همکاری فناوری با کشورهای، مانند افغانستان که خبر نفوذ تروریست‌های آمریکایی

رسانه

جام متفاوت

ممنوعیت الکل و جام جهانی امن برای زنان

گروه مجازستان

صبح صادق

با ممنوعیت سرو مشروبات الکلی در ورزشگاه‌های جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، هواداران زن حاضر در این بازی‌ها می‌گویند احساس امنیت بیشتری داشته‌اند، چیزی که تا به حال آن را تجربه نکرده بودند.

بسیاری از هواداران حاضر در این مسابقات، باور دارند که جام جهانی ۲۰۲۲ قطر باید الگویی برای بازی‌های فوتبال در جاهای دیگر باشد. حسی که این زنان تجربه کرده‌اند، برای‌شان بسیار لذت‌بخش بوده است. به گفته آنها، ممنوعیت فروش مشروبات الکلی در ورزشگاه‌های فوتبال قطر و در نزدیکی این ورزشگاه‌ها به افزایش امنیت روانی و حتی جسمی آنها پیش و پس از رقابت‌ها کمک کرده است.

«الی مولوسون» ۱۹ ساله که یکی از هواداران شرکت‌کننده در این رقابت‌ها بوده، در گفت‌وگو با نشریه «تایمز» انگلیس می‌گوید: «باید بگویم

آمدن به اینجا (قطر) یک شوک واقعی برای من بود. من هیچ نوع تماس، آزار و اذیت کلامی یا تبعیض جنسی را در اینجا ندیدم و تجربه نکردم.» این در حالی است که کشور قطر به دلیل ادعای «تبعیض» علیه زنان مورد نقد کشورهای دیگر قرار گرفته است. به نظر می‌رسد، تعداد هواداران زنی که ورزشگاه‌ها را میهمان‌نوازتر و امن‌تر یافته‌اند، بسیار زیاد است، به ویژه با جوی که در جام جهانی به‌دقت و با تلاش مسنولان قطری ایجاد شده است. اکنون بسیاری دیگر از طرفداران زن در کنار مولوسون معتقدند، این دوره از جام جهانی باید الگویی برای بازی‌ها و فرهنگ فوتبال در بریتانیا باشد.

مولوسون در ادامه می‌گوید: «من هیچ یک از آزار و اذیت‌هایی را که در انگلیس تجربه کرده‌ام، در اینجا (قطر) تجربه نکردم. نمی‌دانم آنها چگونه به این امنیت رسیده‌اند، اما این یک محیط شگفت‌انگیز برای تجربه کردن است.»

هواداران فوتبال این را می‌دانند که انگلستان به هواداران فوتبالی که به «هولیکان‌ها» معروف

هستند، شناخته می‌شوند؛ هوادارانی که در حال مستی در ورزشگاه‌ها، حتی جوی ناخوشایند برای مردان ایجاد می‌کنند. خانم مولوسون با تجربه چنین جوی، قطعاً از فضایی همراه با آرامش و برابر در ورزشگاه‌ها لذت خواهد برد. مولوسون و هزاران زن شبیه او که چنین تجربه‌ای را برای اولین بار داشته‌اند، فهمیده‌اند ممنوعیت الکل در اطراف ورزشگاه‌ها در قطر علت این امنیت بوده است.

پدر مولوسون که به دلیل ترس‌های اولیه‌اش از دختر خود خواسته بود در سفر به قطر او را همراهی کند نیز گفت: «من در درجه اول برای مراقبت از الی به اینجا آمدم، اما صادقانه باید بگویم که نیازی به این کار نبود.»

خانم «جو گلاور» هم که از آفریقای جنوبی آمده و در سال ۲۰۱۰ در فینال جام جهانی حضور داشته است نیز به «تایمز» گفت: «فضای اینجا کمتر قبیله‌ای به نظر می‌رسد. همه لباس‌های تیم خود را می‌پوشند و هیچ مشکلی وجود ندارد، تشییع بین مردم نیست. این در حالی است که

همیشه دیده بودیم هواداران کشورها با خصم به یکدیگر نگاه می‌کردند.»

برای اولین بار جام جهانی در کشوری برگزار شد که احکام اسلامی در آن رعایت می‌شود؛ از ممنوعیت سرو الکل تا ممنوعیت ورود گوشت‌های حرام و... همه نشان داد با رعایت این احکام، منفعت آن به فرد رعایت‌کننده و بعد از آن به جامعه می‌رسد. زنانی که از قطر به کشور خودشان بر می‌گردند، قطعاً از جو آرام و دوستانه ورزشگاه‌ها خواهند گفت و می‌گویند که ممنوعیت الکل چه تأثیری در حس امنیت آنها داشته است. هر چند مضرات الکل را همه می‌دانند، همان‌طور که خطرات دخانیات و مواد مخدر را می‌دانند، یا تهدیداتی که صنعت فحشا علیه خانواده‌ها دارد، اما تا زمانی که مردم عادی متحد نشوند، کاری پیش نمی‌رود. مردم عادی‌ای که علیه سرمایه‌داری باید متحد شوند، سرمایه‌داری که خانواده، جامعه و حتی نسل بشر را برای پر کردن جیب‌هایش نابود می‌کند. به امید آن روز که دور هم نیست.

دانش‌بنیان

سیگنال مغزی!

ساخت دستگاه ثبت الکتروفیز یولوژی

محققان و متخصصان یک شرکت دانش‌بنیان موفق به طراحی و ساخت دستگاه ثبت الکتروفیز یولوژی شدند که در ثبت سیگنال‌های مغزی تک نروون در محیط‌های آزمایشگاهی و پژوهشی استفاده می‌شود. با توسعه این محصول دانش‌بنیان ضمن تأمین نیازهای داخلی، خدمات مؤثر و مثنی از سوی جامعه پزشکی و مراکز تحقیقاتی در حوزه علوم اعصاب شناختی در سطح کشور ارائه می‌شود. این دستگاه با بهره‌گیری از توان متخصصان علمی، فنی، با کیفیت بالا و برخورد از سطح فناوری پیشرفته و با قیمت مناسب طراحی و ساخته شده و قابل رقابت با مشابه خارجی آن است.

پژواک

چالش امنیت

ممنوعیت تیک‌تاک در آمریکا

فرماندار یکی از ایالت‌های آمریکا معتقد است، «تیک‌تاک» یک تهدید علیه امنیت ملی به حساب می‌آید و طبق دستور اجرایی که این فرماندار امضا کرده است، کارمندان و پیمانکاران دولتی اجازه دانلود یا استفاده از این برنامه را ندارند. او حین اعلام این قانون گفت: «وظیفه‌ای مهم برای حفاظت از داده‌های شهروندان

داریم و امیدوارم ایالت‌های دیگر هم از ما پیروی کنند و کنگره باید اقدامات وسیع‌تری را انجام دهد.» تیک‌تاک یک شبکه اجتماعی چینی متعلق به شرکت «بایت‌دنس» است و اکنون با ساختگیری‌های سیاستمداران و مقامات آمریکایی مواجه شده است.

نرم افزار

چکیدا

خلاصه کتاب در ۳۰ دقیقه

در دورانی که دغدغه همه انسان‌ها بیشتر و فرصت آزادشان کمتر شده است، «چکیدا» با ارائه خلاصه کتاب‌ها به افراد پر مشغله این اجازه را می‌دهد که جان کلام و ایده اصلی بهترین کتاب‌های غیرداستانی دنیا را ظرف ۳۰ دقیقه بخوانند یا بشنوند. قابلیت‌های برنامه خلاصه کتاب چکیدا عبارت است از: روایت خلاصه کتاب‌ها به زبان محاوره و ساده، ارائه خلاصه کتاب‌های صوتی و متنی، امکان مطالعه صفر تا ۱۰۰ کتاب‌ها در کمتر از ۳۰ دقیقه و... مهم نیست به چه موضوعی علاقه‌مند هستید؛ چون چکیدا با خلاصه کردن بهترین کتاب‌ها را در اختیار تان قرار می‌دهد.

به مناسبت برگزاری جشنواره بین‌المللی
فیلم «رشد»

رشد سینما

ندا کرمانشاهی

خبرنگار فرهنگی

پنجاه‌ودومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم «رشد»، هفته‌گذشته در حالی به کار خود پایان داد که به گفته صادق یزدانی، دبیر این دوره از جشنواره، ۲۴۶۰ فیلم به دبیرخانه جشنواره ارسال شده بود. قطعاً این اتفاق خوشایندی است و نشان از رشد جایگاه جشنواره رشد در بین فرهیختگان و هنرمندان دارد. جشنواره فیلم «رشد» جشنواره‌ای سینمایی است که هر سال با تلاش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و دفتر تأمین رسانه‌های آموزشی وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌شود. این جشنواره با حدود ۶۰ سال سابقه فعالیت و ۵۲ دوره برگزاری، قدیمی‌ترین جشنواره فیلم در ایران است. در واقع، یکی از جدی‌ترین جشنواره‌هاست که مخاطبان آن، رده سنی کودک و نوجوان هستند. هر چند تعدادی از فیلم‌های این جشنواره نیز بیش از اینکه برای مخاطب کودک و نوجوان باشد، درباره مسائل و مشکلات این رده سنی است که به نوعی بزرگسالان مخاطبان آن هستند.

تکرار روزهای طلایی

به طور کلی، می‌توان گفت جشنواره رشد در حوزه‌ای پیشگام است که در سال‌های اخیر بسیار مهجور واقع شده است؛ یعنی سینمای کودک و نوجوان. سینمایی که روزگاری در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ روزهای طلایی خود را سپری می‌کرد، آن هم در زمانی که اینترنت و فضای مجازی رقیبی جدی برای دیگر رسانه‌ها و محیط‌های آموزشی نبود. اما امروز با وجود اینکه عصر فناوری است و فضای مجازی پُر از محتواهای پوچ شده است، سینمای کودک و نوجوان و در کل آثار مربوط به این رده سنی، آنطور که باید و شاید جدی گرفته نمی‌شود؛ نوجوانان در فضای مجازی و گاهی در مقابل شبکه‌های ماهواره‌ای با انبوهی از داده‌های مسموم رویه‌رو می‌شوند که هیچ‌گونه تناسبی با سبک زندگی ایرانی و اسلامی ندارد و متأسفانه نتیجه می‌شود آن چیزی که در چند ماه اخیر در کشور شاهدش بوده‌ایم؛ بنابراین، لزوم توسعه فعالیت جشنواره‌هایی، مانند جشنواره فیلم رشد یا جشنواره‌های مشابه حوزه کودک و نوجوان، در چنین وضعیتی بسیار بیشتر از قبل حس می‌شود. جشنواره‌هایی که بتوانند با آثار خوب و ماندگار هم در بُعد تربیتی و هم علمی کمک شایانی در جهت اعتلای فرهنگی جامعه کنند. محور اصلی جشنواره فیلم «رشد»، بررسی آثار

علمی و آموزشی با نگاه به سرفصل‌های آموزشی است. با این حال، در کنار آن، ابعاد پرورشی و تربیتی نیز قطعاً باید به اندازه آثار علمی و آموزشی جدی گرفته شود. به همین دلیل است که به گفته حجت‌الاسلام لطیفی، رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، در این دوره سه نشان ویژه «معلم»، «ایثار و از خودگذشتگی» و «مدرسه مبدأ پیشرفت در جهان اسلام» مورد توجه قرار گرفته است.

دیپلماسی فرهنگی

یکی از نقاط قوت این جشنواره، بخش بین‌المللی آن است. بخشی که آثار متعددی از کشورهای مختلف در آن شرکت دارد و این به نوعی یک نوع تبادل فرهنگی و دیپلماسی فرهنگی در حوزه انقلاب اسلامی است؛ چراکه زبان سینما زبان مشترکی است بین ملیت‌هایی که زبان مادری یکسانی ندارند. تعداد آثار ارسالی از کشورهای گوناگون به دبیرخانه جشنواره نیز نشان از استقبال کشورهای دیگر برای حضور در جشنواره داشت، به گونه‌ای که در گزارش اولیه دبیرخانه این جشنواره که در ۱۵ آبان منتشر شد، حاکی از شرکت ۶۳ کشور در این جشنواره بوده است. تمامی این موارد نشان می‌دهد، میعادگاه‌هایی مانند جشنواره فیلم رشد یا جشنواره کودک و

نوجوان، باید بیش از پیش جدی گرفته شوند. جشنواره‌هایی که می‌توانند سهم فرهنگی عمده‌ای در آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان این مرز و بوم داشته باشند. اما سوی دیگر این جشنواره، مربوط به افرادی است که در آن شرکت کرده، آثارشان به جشنواره راه یافته و حتی توانسته‌اند مقامی کسب کنند. این افرادی می‌توانند ظرفیت‌های واقعی این جشنواره باشند، ظرفیت‌هایی که اتفاقاً می‌توان از حضورشان پس از جشنواره بهره بیشتری برد. نه جشنواره‌رشد؛ بلکه هیچ جشنواره دیگری نباید با اختتامیه به پایان برسد، به خصوص جشنواره‌هایی که مربوط به حوزه کودک و نوجوان است؛ زیرا فعالیت در این حوزه علاقه‌مندی می‌طلبد و حالا که عده‌ای به صورت خودجوش پیگیر این حوزه هستند، بهترین ظرفیت را برای تولید آثاری بهتر خواهند داشت. یکی از موارد دیگر که نباید آن را نادیده گرفت، این است که آثار برگزیده این جشنواره باید در دسترس عموم دانش‌آموزان قرار بگیرد. این نکته‌ای است که معاون وزیر آموزش و پرورش گفته و تأکید کرده است: «در همه دوره‌ها، فیلم‌ها در جشنواره و در مدارس اکران می‌شود، در این دوره نیز بعد از هفته جشنواره، اکران‌های استانی در مدارس و اکران فیلم‌های برگزیده روی شبکه شاد صورت خواهد گرفت» و این قطعاً اتفاق خوشایندی است.

برداشت

یک بام و دو هوا؟!!

آتشکده به قدمت ۱۷۰۰ سال در فراسیند استان فارس خبر داد. تصاویری هم در رسانه‌ها منتشر شد که مجموعه‌ای از زباله‌ها را در کنار این آتشکده و شعارهایی را بر دیوار آن نشان می‌داد. هر دو اثر اشاره شده در این نوشتار، متعلق به یک دوره تاریخی، یعنی دوره ساسانیان هستند. امید است که برنامه‌ریزی دقیقی بابت مرمت و نگهداری هر دو اثر ولو یکی با عظمت بیشتر صورت گیرد و حتی پیش از طاق کسری به داد آتشکده‌ای که دم دست‌تر است، رسید که به قول قدیمی‌ها «باید نقد را چسبید».

مربوط به سفر وزیر میراث فرهنگی و گردشگری کشورمان به عراق بود. «عزت‌الله ضرغامی» در حاشیه سفر خود به عراق از بنای عظیم طاق کسری بازدید و پستی را در صفحه شخصی خود منتشر کرد و نوشت: «این اثر تاریخی، شاهکار هنر و معماری است. عکس‌ها نمی‌توانند حق مطلب را ادا کنند؛ وقتی پایین سازه می‌ایستید، عظمت آن کار بزرگ را احساس می‌کنید.» در توضیح این خبر آمده بود، ضرغامی در سفر به عراق، از آمادگی ایران برای مرمت و حفاظت از این شاهکار دوره ساسانی خبر داد. قطعاً این کار، اقدام بسیار مهمی است که به درستی وزیر صنعت و

بهاره معددی

خبرنگار فرهنگی

باور کنید که ما نیز دل‌مان نمی‌خواهد سوژه‌ای تکراری را هر هفته پیش روی مخاطبان بگذاریم که این شاید خلاف کار حرفه‌ای ژورنالیستی هم باشد؛ اما این تکرار تعمدی نیست. هفته قبل مطلب اصلی «صبح صادق» به صنعت گردشگری ایران و برخی بایدها و نبایدهایش اختصاص داشت و این هفته نیز دو خبر مهم هفته گذشته را که رصد می‌کردیم، به این حوزه برخورد کردیم. هفته گذشته سر تیترا اخبار فرهنگی «ایسنا»

کتاب

سلمان ما

انتشار نوشته جدید رضا کاشانی

کتاب «سلمان ما» به قلم «رضا کاشانی اسدی» در انتشارات سوره مهر منتشر شد. این کتاب که در مرکز آفرینش‌های ادبی و کارگاه قصه و رمان حوزه هنری شکل گرفته، با شمارگان ۱۲۵۰ نسخه راهی بازار نشر شده است.

«سلمان ما» درباره شخصیت سلمان فارسی است که پس از جست‌وجوی فراوان، اسلام را دین خود انتخاب می‌کند. این کتاب در سه فصل تدوین شده و روایت‌گر دوران زندگی این شخصیت از دوران کودکی تا رحلت وی است.

جشنواره

فراخوان خاتم

جشنواره داستان و روایت داستانی

موضوع جشنواره داستان و روایت داستانی الهام گرفته از پیامبر اسلام(ص) است و مهلت ارسال آثار تا ۳۰ بهمن ماه سال جاری اعلام شده است. حجم آثار ارسالی نیز حداکثر باید پنج هزار کلمه باشد. تألیف و ارسال آثار برای همه گروه‌های سنی، پیروان همه ادیان و مذاهب به زبان‌های گوناگون آزاد است. علاقه‌مندان برای اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره ۰۲۱۸۸۴۹۰۷۷۴ تماس بگیرند یا آثار خود را به دبیرخانه جشنواره خاتم با کد پستی ۱۵۸۴۷۸۳۹۳۱ ارسال کنند.

برنامه تلویزیونی

بازگشت شیوه

برنامه گفت‌وگو شبکه چهارم سیما

این برنامه از ابتدای بازی‌های جام جهانی قطر ۲۰۲۲ از آنتن کنار رفت و قرار است با اتمام مهم‌ترین رقابت فوتبالی دنیا، دوباره به کنداکتور پخش شبکه چهارم سیما بازگردد. روابط عمومی شبکه چهار سینما درباره برنامه «زاویه» و پخش شبانه آن اطلاع‌رسانی کرد که قرار است در فصل جدید از این برنامه، جام جهانی از منظر علوم انسانی و اندیشمندان این حوزه مورد بحث قرار گیرد و موضوعاتی نظیر خصوصی‌سازی ورزش، نسبت فوتبال و جامعه و مواردی از این دست واکاوی شوند.

۱۳

فرهنگ

شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱

صداق

یادداشت

رسالت سنگین شورانشینان

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

دیدار هفته گذشته رهبر حکیم انقلاب با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی که در سالروز تشکیل این نهاد فرهنگی مولود انقلاب اسلامی صورت گرفت، همچون همیشه حاوی نکات مهمی در باب وظایف و مأموریت‌های خطیر شورا در مواجهه با مسئله «فرهنگ» بود. حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای سال گذشته اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی را برای دوره جدید فعالیت آن منصوب کردند و وجود برخی چهره‌های جوان و نخبه دانشگاهی در میان اعضای حقیقی منصوب شده، از عزم جدی ایشان برای هدایت شورا به سمت مرحله‌ای جدید از نقش‌آفرینی حکایت داشته است. ایشان در حکم انتصاب اعضای شورا، «شاکله و آرایش عمومی فرهنگ بر اساس نظم و محتوای انقلابی» را یگانه وسیله مصون‌سازی در برابر هجوم فرهنگی و رسانه‌ای بیگانگان دانستند و شورای عالی انقلاب فرهنگی را در حکم «قرارگاه فرهنگی کشور» توصیف کردند. امسال هم ایشان در دیدار با اعضای شورا، باز هم بر نقش محوری این نهاد در هدایت عمومی جریان فرهنگی کشور تأکید کردند و یادآور شدند: «مهم‌ترین نقش و وظیفه این شورا، هدایت فرهنگی کشور و جامعه است.» برای کسانی که دغدغه حوزه فرهنگ را به منزله بخش زیربنایی جامعه دارند، این سؤال مطرح است که آیا اساساً شورای عالی انقلاب فرهنگی تاکنون نقش قرارگاه و مغز متفکر و هدایت‌گر را برای «فرهنگ» این مرز و بوم داشته یا خیر؟ و اینکه، شورا چقدر در کلیت ایفای وظایفش موفق بوده و تأثیر وجودی آن در تحولات فرهنگی جامعه مشاهده شده است؟ واقعیت این است که عملکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی در تمام ادوار فعالیت آن تاکنون، ترکیبی از نقاط ضعف و قوت بوده است و می‌توان تعبیر «بیم و امید» را برای ارزیابی عملکرد این نهاد در نظر گرفت. اگر قرار باشد بدون تعارف و واضح‌تر سخن بگوییم، شورای عالی انقلاب فرهنگی در تمام این سال‌ها نه نهاد بی‌خاصیت، خنثی و فاقد اثرگذاری بوده و نه اثرگذاری مورد انتظار در حوزه‌های علمی و فرهنگی کشور از آن دیده شده است. در واقع، این شورا در بخش‌هایی، مانند تدوین و تصویب اسناد بالادستی حوزه علم و فرهنگ که در حکم نقش راه این حوزه است یا در موضوعاتی، مانند حساسیت و نظارت بر انتخاب رؤسای دانشگاه‌ها به منزله قلب تپنده علم و فرهنگ کشور خوب عمل کرده، اما جای این شورا در هدایت فرهنگی جامعه، به ویژه در مسائل و موضوعات چالشی به شدت خالی احساس شده است؛ مسائل حساس و چالش‌برانگیزی، مانند سبک زندگی، حجاب و عفاف، تحول در حوزه آموزش و ترویج علم نافع، رسانه و زندگی جاری مردم و...؛ قرار نیست باسیاه‌نمایی و مطلق‌انگاری قضاوت کنیم و این حوزه‌های چالشی را از دست رفته تلقی کنیم، اما واقعیت این است که نه عموم مردم و نه نخبگان علمی و فرهنگی کشور، در این بزنگاه‌های حساس فرهنگی که به برخی از آنها اشاره شد نقش هدایتگری و قرارگاهی و در یک کلام، نقش آرام‌کننده و انسجام‌بخش شورای عالی انقلاب فرهنگی را حس نکرده و نمی‌کنند و این دقیقاً همان حلقه مفقوده و مهم وظایف این شورا است که باید در دوره جدید به شدت ترمیم و بازسازی شود. انقلاب اسلامی مدتی است در چله دوم حیات مبارک خود قدم گذاشته و در این دوره هم مسئله زیربنایی و اساسی، «فرهنگ» و بازسازی انقلابی آن است؛ مسئله‌ای که نقش‌پذیری و هدایتگری هوشمند شورا را می‌طلبد.

قبیله عشق

آمر به معروف
و نهی از منکر

در دوران عقد بودیم. یک شب که از خانه پدرش برمی گشتیم، دیدیم در یک خیابان اصلی به سمت خیابان فرعی، ماشین‌ها که می‌رسند نیش ترمزی می‌زنند، نگاه می‌کنند و می‌روند. برای‌مان سؤال شد که چی شده؟ وقتی رسیدیم سر خیابان فرعی، دیدیم دو تا موتورسوار یک خانومی را می‌خواهند به زور سوار کنند. همه نگاه می‌کردند و می‌رفتند! محمدحسین تا رسید، ترمز کرد. پیاده شد و در ماشین را قفل کرد. من ترسیدم هر چه صدایش کردم گوش نکرد، دیدم سمت آن دونفر، آنها هم فرار کردند.

بعداً به محمدحسین گفتم: «یک کم احتیاط کن. شاید چاقویی یا چیزی داشته باشند.» محمدحسین گفت: «امر به معروف و نهی از منکر مثل نماز واجب، این خانوم هم مثل ناموس خود ماست.» خیلی غیرتی بود. هر وقت من همراهش سوار ماشین بودم، اگر خانم محجبه می‌دید کنار خیابان سوار می‌کرد، حتی اگر شده مسیر را عوض کند تا آنها را برساند. یک‌بار که تلویزیون داشت شهید را نشان می‌داد، گفت: «دعا کن من هم شهید بشوم.» گفتم: «آقا محمد دعا می‌کنم بعد یک عمر طولانی شهید بشوی.» گفت: «نه، شهادت در جوانی قشنگ‌تر است.»

یکی از برنامه‌های ثابت ما حضور در گلزار شهیدا بود. بین قطعه‌ها قدم می‌زد و سن شهید را نگاه می‌کرد. یک بار به او گفتم: «محمد ما که بمیریم چون فرزند شهید هستیم، ما را قطعه خانواده شهید دفن می‌کنند، اما داماد شهید را که نمی‌آورند!» بعد هم خندیدیم. با جدیت گفت: «قبل از اینکه تو بخواهی بروی آن دنیا، من بین این شهیدا خوابیده‌ام.»

به نقل از همسر شهید
محمدحسین مرادی

«محمدحسین مرادی» مهر ۱۳۶۰ در محل مجیدیه تهران به دنیا آمد. از کودکی عشق انقلاب و استکبارستیزی در دلش موج می‌زد. این عشق زمانی برای همه تداعی شد که در هفت سالگی نامه‌ای به مقصد خط مقدم جبهه ارسال کرد و گیرنده آن نامه پدرش بود. محمدحسین در نامه نوشته بود: «باباجان سلام، حال شما خوب است؟ من دارم درس خودم را خیلی خوب یاد می‌گیرم برای اینکه باسواد شوم و چشم آمریکا را درآورم.» با این عشق بزرگ شد و سرانجام روز ۲۸ آبان ۱۳۹۳ مصادف با ۱۷ محرم در دفاع از حرم مطهر حضرت زینب(س) به درجه رفیع شهادت رسید. پیکر مطهرش با حضور پر شور مردم، تشییع و در امامزاده علی‌اکبر چنیز در کنار دایی شهیدش به خاک سپرده شد.

تجربه‌های گران‌بها

مروری بر عملیات مطلع الفجر و نتایج آن

مناطق (غرب و شمال‌غرب) با حداقل امکانات اداره و انجام می‌شد و تقریباً در هیچ رده‌ای در منطقه غرب و شمال‌غرب نیروی احتیاط کافی وجود نداشت. یگان‌های دشمن در پیشروی اولیه خود در جبهه‌های غرب ایران، ارتفاعات حساس، مهم و مشرف بر منطقه را اشغال کرده و مواضع پدافندی را متکی به این ارتفاعات سازمان داده و با اشغال نقاط سرکوب و دیدهبانی مناسب، هرگونه حرکات خودی را در مسافت دور زیر نظر داشتند و با طولانی شدن جنگ، مواضع پدافندی خود را نیز بسا میادین مین متراکم مستحکم کرده و نفوذ به آن را بسیار مشکل کردند؛ به گونه‌ای که بیشتر حملات با ناکامی مواجه شده و نگهداری هدف‌های کوچک با پاتک‌های مکرر دشمن رویه‌رو می‌شد و بسیار سخت می‌نمود.

پشتیبانی از عملیات‌های منطقه جنوب ایجاب می‌کرد سکون و آرامشی که به نفع نیروهای خودی نبود، در منطقه غرب بر هم زده شود؛ بنابراین در راستای تدبیر نیروی زمینی ارتش ایران و به منظور تقلیل فشار دشمن، از اوایل مهر ماه ۱۳۶۰ تلاش برای یافتن منطقه‌ای به منظور انجام تهاجم به دشمن آغاز شد. بر این اساس، در صحنه عملیات غرب، عملیات «بازی‌دراز (مرحله یکم)» در منطقه نبرد سرپل ذهاب و گیلان غرب اجرا شد. پس از این عملیات، قرارگاه عملیاتی نیروی زمینی در غرب، طرح کلی عملیاتی به نام طرح «تپوک» تهیه و در خرداد ماه ۱۳۶۰ منتشر کرد که در آن تدبیر کلی این فرماندهی برای طرح‌ریزی و هدایت عملیات آفندی در صحنه مناطق عملیاتی غرب مشخص شد.

مأموریت کلی لشکرهای ۲۸ سننلج، ۶۴ ارومیه، ۸۱ کرمانشاه و تپ ۵۸ ذوالفقار و گردان‌های پیاده

مناطق (غرب و شمال‌غرب) با حداقل امکانات اداره و انجام می‌شد و تقریباً در هیچ رده‌ای در منطقه غرب و شمال‌غرب نیروی احتیاط کافی وجود نداشت. یگان‌های دشمن در پیشروی اولیه خود در جبهه‌های غرب ایران، ارتفاعات حساس، مهم و مشرف بر منطقه را اشغال کرده و مواضع پدافندی را متکی به این ارتفاعات سازمان داده و با اشغال نقاط سرکوب و دیدهبانی مناسب، هرگونه حرکات خودی را در مسافت دور زیر نظر داشتند و با طولانی شدن جنگ، مواضع پدافندی خود را نیز بسا میادین مین متراکم مستحکم کرده و نفوذ به آن را بسیار مشکل کردند؛ به گونه‌ای که بیشتر حملات با ناکامی مواجه شده و نگهداری هدف‌های کوچک با پاتک‌های مکرر دشمن رویه‌رو می‌شد و بسیار سخت می‌نمود.

پشتیبانی از عملیات‌های منطقه جنوب ایجاب می‌کرد سکون و آرامشی که به نفع نیروهای خودی نبود، در منطقه غرب بر هم زده شود؛ بنابراین در راستای تدبیر نیروی زمینی ارتش ایران و به منظور تقلیل فشار دشمن، از اوایل مهر ماه ۱۳۶۰ تلاش برای یافتن منطقه‌ای به منظور انجام تهاجم به دشمن آغاز شد. بر این اساس، در صحنه عملیات غرب، عملیات «بازی‌دراز (مرحله یکم)» در منطقه نبرد سرپل ذهاب و گیلان غرب اجرا شد. پس از این عملیات، قرارگاه عملیاتی نیروی زمینی در غرب، طرح کلی عملیاتی به نام طرح «تپوک» تهیه و در خرداد ماه ۱۳۶۰ منتشر کرد که در آن تدبیر کلی این فرماندهی برای طرح‌ریزی و هدایت عملیات آفندی در صحنه مناطق عملیاتی غرب مشخص شد.

مأموریت کلی لشکرهای ۲۸ سننلج، ۶۴ ارومیه، ۸۱ کرمانشاه و تپ ۵۸ ذوالفقار و گردان‌های پیاده

اهداف عملیات مطلع الفجر تصرف و تأمین ارتفاعات شیاکوه، چرمیان و تنگ قاسم‌آباد، درگیر کردن نیروهای متجاوز بعث عراق در مناطق عملیاتی غرب کشور به منظور سهولت در اجرای عملیات رزمندگان اسلام در مناطق عملیاتی جنوب، فراهم آوردن شرایط لازم برای تسهیل اجرای عملیات‌های آفندی نیروهای خودی در منطقه گیلان غرب و وارد آوردن خسارات و تلفات به متجاوزان بعث عراق بود. مأموریت تپ ۳ لشکر ۸۱ زرهی، حمله از شمال به جنوب غرب و تصرف ارتفاعات تنگ کورک و شمال تنگ قاسم‌آباد و مأموریت تپ ۵۸ ذوالفقار، حمله به سمت شمال غربی و تصرف ارتفاعات چرمیان و شیاکوه در جنوب تنگ قاسم‌آباد بود. در آخرین برآورد اطلاعاتی که لشکر ۸۱ زرهی از نیروهای دشمن به‌عمل آورد، حدود ۱۸ گردان زرهی با چهار قراگاه تپ و یگان‌های توپخانه دشمن در منطقه نبرد گیلان غرب و سرپل ذهاب، در مقابل تپ ۳ زرهی و تپ جدیدالتاسیس ۵۸ ذوالفقار خودی صف‌آرایی کرده بودند.

نتایج این عملیات را می‌توان اینگونه توصیف کرد، اگر چه قوای جمهوری اسلامی نتوانستند اهداف به دست آمده در این عملیات را تثبیت کنند و نگه دارند، ولی موفق شدند طی ۱۷ روز درگیری ضمن وارد آوردن تلفات زیاد در دشمن-۲ هزار کشته و زخمی و ۱۴۰ اسیر-تجاری را برای انجام عملیات‌های بعدی به دست آورند. از جمله این تجارب می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- در ادغام نیروهای سپاه و ارتش افزون بر مسئله فرماندهی آنچه در هدایت نیروها تعیین‌کننده است، سیستم مخابراتی است. از آنجا که سیستم مخابراتی عملیات کاملاً تحت اختیار تپ ذوالفقار ارتش قرار داشت، هدایت نیروها در طول عملیات با مشکلاتی مواجه شده بود.

۲- در مناطق صعب‌العبور و کوهستانی، تدارک و پشتیبانی نیروهای عمل‌کننده امری بسیار حیاتی است.

۳- روحیه شهادت‌طلبی اگر چه بسیاری از موانع و کمبودها را مرتفع می‌کند، ولی باید همراه با آمادگی جسمی و روحی فرد رزمنده باشد؛ به ویژه در مناطق کوهستانی که آموزش‌ها و آمادگی‌های خاص خود را می‌طلبند.

۴- برخلاف دشمن، آتش قوای نظامی جمهوری اسلامی در مواضع دشمن روی ارتفاعات اندک بی‌تأثیر بود. این موضوع افزون بر کمبود مهمات به ضعف دیده‌بان‌های ارتش باز می‌گشت. فرماندهان سپاه در این عملیات دریافتند، باید حتی الامکان یک گروهان دیده‌بانی آتش تشکیل داده و ضمن آموزش آنها، حداکثر بهره‌برداري را از حداقل آتش موجود در مناطق ببرند.

کتابخانه

مسیح کردستان در کارزار گروهک‌ها

تلخیص کتاب مدیریت شهیدان در جنگ کردستان - ۴

می‌تواند در کردستان کار کند.» او با اینکه بسیار نرم و ملایم بود؛ اما در برابر گروهک‌های منحرف و افراد خودفروخته و وابسته با شدت و با مبنای «اشدء علی الکفار» برخورد می‌کرد. او معتقد بود، نباید لحظه‌ای پاکسازی کردستان متوقف شود. از همین رو، اگر چه به کارهای تبلیغی، فرهنگی، اقتصادی و عمرانی اعتقاد داشت، اما می‌گفت: «ابتدا باید منطقه را پاکسازی کرد و بعد به امور دیگر پرداخت.»

نیود؛ بلکه به عناصر ضد انقلاب هم تاجایی که می‌توانست برخورد علمی و عاطفی داشت تا آنان را به صراط مستقیم برگرداند.

۳- رعایت مردم در درگیری‌ها.

۴- عملیات اطلاعاتی برای آگاهی از عملکرد و برنامه‌های منافقین تجزیه‌طلب.

شهید بروجردی کار خود را در کردستان با افراد محدودی آغاز کرد. او زمانی به کردستان رفت که در اثر سیاست سازشکارانه دولت موقت و خیانت هینت به اصطلاح حسن‌نیت، جوانان حزب‌اللهی در این خطه به دست ضد انقلابیون ملحد، مظلومانه به شهادت می‌رسیدند. او در این منطقه با مشکلات فراوانی رویه‌رو بود؛ اما هیچ‌گاه ناراحتی درونی خود را آشکار نمی‌کرد و با استواری و صلابت به دیگران روحیه می‌داد و با مشغله فراوانی که داشت، ساعت‌ها به صحبت‌های برادران گوش می‌داد.

در حقیقت، شهید بروجردی حق بزرگی به گردن کردستان داشت و دارد. او بارها می‌گفت: «آن کس که مردم کردستان را دوست دارد،

مدیریتی زندگی‌اش در عرصه‌های گوناگون می‌تواند ماه‌ها تحقیق و بررسی شود تا چراغ راهی برای مدیران بخش‌های گوناگون کشوری و لشکری باشد.

برخی از تدابیر و نظارت‌های شهید بروجردی در عملیات‌های کردستان که احمد علی نژاد در کتاب «مدیریت شهیدان در جنگ کردستان» جمع‌آوری کرده، به قرار زیر است:

۱- مردم‌باوری و اعتماد به مردم: اهمیت موضوع اعتماد به مردم چنان در مغز استخوان شهید بروجردی ریشه دوانده بود که بارها و در موقعیت‌های مختلف به آن گوشزد می‌کرد و می‌گفت: از آنجایی که اسلام و به تبع آن حکومت اسلامی یک مسئله فطری است و با فطرت مردم سر و کار دارد، اگر ما فطر مردم را بیدار کنیم و امنیت را برای آنان فراهم آوریم، به طور مسلم مردم به سمت اسلام و حکومت اسلامی خواهند آمد.

۲- جدا کردن صف مردم از ضد انقلاب: باران مودت و مهربانی شهید فقط سمت مردم انقلابی

آقا حاجتم را برآورده کرد

رقیه غلامی

خبرنگار

از آغاز انقلاب اسلامی تاکنون که بیش از چهار دهه گذشته، برهه‌ای نبوده است که دشمنان برای مقابله با آن بیکار بنشینند. انقلابی که با خون هزاران شهید و هزار شهید ترور در برهه‌های گوناگون انقلاب مسیر پیشرفت خود را طی می‌کند. مسیری که برای ادامه آن نیز جوانانی برومند سینه سپر کردند تا خدش‌های به خاک و ارزش‌های آن وارد نشود، چرا که به شعار «هیئات من الذله» ایمان دارند. «حسین اجاقی‌زنوز» نیز از جمله آن جوانان برومندی بود که در سی‌ام شهریور امسال که دشمنان آتش تفرقه را در جای جای کشورمان شعله‌ور کردند برای دفاع از امنیت نظام و اسلام و ناموس در شهر تبریز در برابر اغتشاشگران سینه سپر کرد و عاقبت به شهادت رسید. رشادت همین جوان تبریزی بهانه گفت‌وگوی ما با مادرش، «ریباب حقایق شریف» شد، آنچه می‌خوانید حاصل این گفت‌وگوست.

شهید اجاقی چه سالی و کجا متولد شد و در چه نهادی مشغول خدمت بود؟

حسین هفتم مرداد ۱۳۷۱ در تبریز متولد شد و پس از پایان تحصیلاتش در دانشگاه، هفت سال پیش در اداره غله آذربایجان شرقی به عنوان نیروی شرکتی راهبری فعالیت خود را آغاز کرد. حسین کارشناسی ارشد خود را در رشته حسابداری، زیر شاخه حسابداری از دانشگاه آزاد صوفیان اخذ کرد. البته مدرک کاردانی خود را از دانشگاه آزاد اسکو و کارشناسی خود را از دانشگاه علمی و کاربردی غله گرفته بود.

از فعالیت‌های بسیج شهید اجاقی بفرمایید.

حسین از همان بدو ورود به مدرسه علاقه فراوانی به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی داشت و بر همین اساس از همان دوران دانش‌آموزی عضو بسیج دانش‌آموزی شد و فعالیت خود را در بسیج از آن زمان آغاز کرد. در دوران دانشجویی نیز در بسیج دانشجویی فعالیت داشت و پس از پایان دانشگاه وارد بسیج محلات و مساجد شد و در نقش مسئول تدارکات برنامه‌های فرهنگی و همچنین نیروهای حفاظتی در پایگاه مسجد حاج شفیع فعالیت کرد. حسین حدود دو سال پیش مسئولیت فرماندهی پایگاه مسجد فاطمی حوزه عمار سپاه تبریز را برعهده گرفت.

از ویژگی و روحیه شهید بفرمایید.

حسین فردی فعال و در همه فعالیت‌ها خودجوش بود و خستگی نمی‌شناخت. هر زمان هم می‌گفت «مسافر این همه فعالیت خسته‌ت نمی‌کند؟» می‌گفت: «قدم برداشتن در این راه‌ها خستگی را می‌برد.»

حسین فقط فکر و ذکرش ولایت و امام حسین(ع) بود و اگر شهادت نصیبش شد، به دلیل علاقه‌ای بود که به امام حسین(ع) داشت؛ گویا همه توان و قوت خود را از این امام می‌گرفت.

حسین ۱۷ ساله بود که به کربلا رفتیم. آن موقع‌ها هر از گاهی مداخلی می‌کرد و اغلب به حضرت علی اکبر(ع) متوسل می‌شد. روز عرفه از حسین خواستند که در باب قبله مداخلی کند و چون قدش

کوتاه بود، زیر پایش چهارپایه گذاشتند و حسین بالا رفت و مداخلی کرد. پس از مداخلی که پایین آمد، تو گوشش گفتم: «کم چیزی نیست در کربلا و روز عرفه صدایت بیچید، مراقب باش.» انگار همان حرف من تلنگری شد و به محض آمدن به تبریز هیئت جوانان علی اکبر(ع) را تشکیل داد و با پول تو جیبی و حمایت بزرگان آن را دایر کرد و پس از رونق دادن، آن را به هیئت عزاداری مسجد حاج شفیع متصل کرد.

در هیئت یک لحظه آرام و سکون نداشت و برنامه‌های مذهبی را از کار کوچک گرفته تا بزرگ، از چایی دادن تارتق و فتق امور هیئت را با جان و دل انجام می‌داد و اصلاً خستگی نمی‌شناخت و می‌گفت حرکت برای بسیج و هیئت خستگی ندارد. همیشه آمادگی داشت و پای کار بود. درسی که من از حسین می‌گرفتم، خستگی ناپذیری بود.

از رابطه شهید با شهدا بفرمایید.

حسین ارتباط روحی تنگاتنگی با شهدا، به ویژه شهدای گمنام داشت و معتقد بود هر حاجتی داشته باشیم، از شهدای گمنام می‌توانیم بگیریم. برای همین وقتی شهید می‌آوردند، سر از پا نمی‌شناخت و به هر نحوی خود را برای آیین تشییع شهدا آماده می‌کرد.

خاطره‌ای از شهید درباره ارتباطش با شهدای برای مان بگویید.

یک روز شهیدی گمنام آوردند تربیت معلم الزهرا، با چه جان و دلی برای آنها اطلاع‌رسانی و مراسم برگزار کرد؛ به گونه‌ای که یکی از مسئولان آن دانشگاه زمان تشییع خود حسین گفت: «همانطور که حسین تلاش کرد برای مراسم شهید گمنام که پر شور برگزار شود و سر از پا نمی‌شناخت، ببینید در تشییع خودش چه جمعیتی برای بدرقه‌اش آمده‌اند.»

یک بار هم پس از سی سال که پیکر شهید آذرآبادی حق در تفحص شهدا پیدا شده بود، پدر و مادر این شهید را با ماشین خود و از طریق بخش ویژه فرودگاه پای پرواز برده بود. می‌گفت می‌خواستند با این کار مادر شهید را خوشحال کنم.

از نحوه شهادت و خبر شهادت شهید اجاقی بفرمایید.

ساعت دو و نیم بامداد ۲۹ شهریور از زیارت اربعین رسیدم میدان امام حسین(ع)؛ دیدم حسین آمده است استقبالم. دو کوله داشتم؛ آنها را برداشتم و شوخی کرد و گفت: «مادر برای من چه آوردی؟» گفتم: «برایت دعای بزرگی کردم زیر قبه امام حسین(ع)؛ دعا کردم که عاقبت بخیر شوی؛» خندید.

رسیدیم خانه و صبح طبق معمول هر روز سرکارش رفت. شب بود که آمد (در تبریز اغتشاش بود)؛ مادر و خواهرانم هم به دیدنم آمده بودند. وسایلش را برداشتم و گفت مادر جان می‌روم و برمی‌گردم، رفت.

ظهر ۳۰ شهریور که از سر کار آمد به خاطر خستگی سفر (پیاده‌روی اربعین) چندان حالی نداشتیم، خودم را به خواب زدم، دیدم رفت آشنی‌خانه و غذایش روی گاز بود، برداشتم و خورد و از خانه خارج شد. عصر ساعت هفت‌ونیم بود که پدرش آمد خانه و گفت: «طرف‌های قوتیاباشی شلوغ است، از حسین خبری نداری؟» گفتم: «نه». زنگ زد یک بار در دسترس نبود و بار دوم زنگ خورد و جواب نداد. گفتم حتماً درگیر کاری است و جواب نمی‌دهد. نگو همان موقع به شهادت رسیده است. کمی پس از آن چون برادرش نیز رفته بود پایگاه، دوستانش زنگ زدند که مهدی بی‌قراری می‌کند و انگار برای حسین اتفاقی افتاده است. گفتم اطلاع ندارم، پسرم مهدی گوشی را گرفت و پرسید: «مامان چه خبر از حسین؟» گفتم: «زنگ زد جواب نداد.» گفتم: «پس مامان حسین شب‌خانه نمی‌آید.» من هم به همین خیال که گفت آماده‌باش هستم، راحت نشستم.

یک ساعت از این ماجرا گذشت که تلفن خانه زنگ زد. گوشی را برداشتم دیدم فرد ناآشنایی است و همسر را خواست، فقط دیدم بله و خیر رد و بدل شد که پس از قطع کردن، همسرم گفت: «انگار حسین تصادف کرده است و بیمارستان بهبود است.» نیم ساعت از این موضوع نگذشته بود که دیدم چند نفر آمدند و مثلاً به قول معروف می‌خواستند ما را آماده کنند، از اینجا و آنجا حرف می‌زدند تا خبر حسین را بدهند.

آخر سر گفتند حسین جاقو خورده و زیر عمل است و احتمال موفقیت عمل هم ۵۰ درصد است. احتمال دارد مقاومت نکند، من گویا منگ بودم، گفتم خیر است ان‌شاء‌الله.

یک ربع نگذشته بود که زنگ خانه به صدا درآمد، دیدم از حوزه عمار آمدند. یکی از آنها را می‌شناختم، نشست و نگاه می‌کرد و گفت: «حاج خانم تبریک عرض می‌کنم، حسین شهید شد.»

بدون هیچ واکنشی چون وضو هم داشتم و تازه نماز مغرب را خوانده بودم، رفتم حیاط و رو به قبله دستم را به سینه گذاشتم و گفتم: «السلام علیک یا ابا عبدالله.» آقا چه زود حرف من را شنید و فرزندم را عاقبت بخیر کرد.

شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱

صداقت

روی خط

چرا یارانه اتکا ابتدای هر ماه واریز نمی‌شود؟

۰۹۱۲۰۰۰۱۳۷۳ / سلام و درود، یک سال پیش برای کارت اینترگری مراجعه کردم و تمام مدارک را به سپاه ورامین دادم؛ اما هر بار به دلایل مختلف این کمیسیون را تشکیل نمی‌دهند.

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۲۹ / برای مقدمه و تشویق طرح جوانی جمعیت، شایسته است برای جوانانی که به نازگی ازدواج کرده‌اند و نیز برای کمک به معیشت و امور زندگی‌شان یک سهمیه خودرو اختصاص داده شود. (موسیوند)

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۲۹ / چرا کمیسیون اصل ۹۰ مجلس درباره تخلفات فاحش و مبین و خسارت هنگفت وارده به ملت و کشور از سوی دولت حسن روحانی پیگیری جدی نمی‌کند؟ مردم از نمایندگان مجلس انتظار ایفای وظایف محوله و پرهیز از مامشات و سکوت دارند. (همدانی)

۰۹۱۴۰۰۰۴۱۳۶ / با سلام، چرا سنوات تحصیل دانش‌آموختگان را محاسبه نمی‌کنند؟

۰۹۱۷۰۰۰۳۷۲۱ / بسا عرض سلام و خدقوت، نهایت بی‌عدالتی است که نیروی خرید خدمت بدون بهره مندی از خدمات با این اوضاع اقتصادی خدمت کند. لطفاً رسیدگی فرمایید.

۰۹۱۸۰۰۰۰۵۷۶ / چرا اسناد جنایات منافقین به صورت محرمانه ذخیره شده و در دسترس مردم نیست؟ جوانان فریب‌خورده در خیابان، کومه‌معلوم‌الحال و منافقین را منجی خود می‌دانند!

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۲۱ / سلام، لطفاً در مورد گرانی سوخت و سایر اقلام در اروپا و اینکه اروپاییان جرئت اعتراض ندارند هم صحبت شود. یک بسته هیزم ۶ تا ۶ پی، در فرانسه ۲۰ دلار.

۰۹۳۳۰۰۰۱۸۵۸ / لطفاً یارانه اتکا، هم‌زمان با اعمال تخفیف حداکثری در اول ماه واریز شود. / با تشکر، جهانگیری

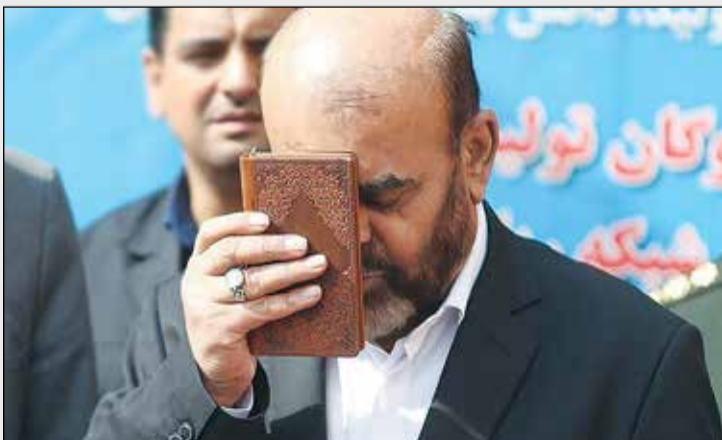
۰۹۹۰۰۰۰۹۴۵۱ / خودروسازان به جای بهبود وضع بازار و کاهش قیمت‌ها، متأسفانه هر روز وضعیت را آشفته‌تر کرده و طرح عرضه خودرو در بورس با قیمت‌های کذایی را دنبال می‌کنند و جالب است هر بار در رسانه ملی تکرار می‌کنند برای تولید هر دستگاه خودرو ضرر و زیان فاحشی داده و این زیان انباشته در حال افزایش است! بهتر نیست این کارخانه‌های تولید ضرر تعطیل شوند؟

۰۹۱۲۰۰۰۹۸۳۶ / خیلی مسرت‌بخش بسود این خبر که هیئت‌دولت در نحوه محاسبه و پرداخت حقوق‌ها در برنامه سال آینده تجدیدنظر می‌کند بالاخره مدیر یا زیرمجموعه‌ای که کارمند و مستخدم دولت هستند، از کارمند جزء تا وزیر و مدیر کل و... اگر کاری را که باید انجام دهند، انجام ندهند، حقوق هم نباید بگیرند. چقدر رئیس‌جمهور به دستگاه‌ها فرصت داد تا به پنجره واحد وصل شوند و نشدند، اگر حقوق‌شان قطع شود تا وصل شوند ظرف سه روز مشکلات حل می‌شود.

۰۹۳۶۰۰۰۳۲۶۶ / مستند برنامه ثریا درباره کشور و زنونلا را دیدم و نمونه موفق فروشگاه اتکا در این کشور خیلی برام جالب بود، چطور در عراق و سوریه و لبنان که مرز زمینی داریم، این فروشگاه‌ها تأسیس نمی‌شود، در حالی که فروشگاه‌های زنجیره‌ای ترکیه در این کشورها فراوان هستند؟

به بهانه عروج شهادت‌گونه مدیر جهادی مهندس رستم قاسمی

سردار روزهای سخت

دشمن بود. رستم قاسمی طلاهدار مقابله با جنگ اقتصادی دشمن بود. دوره تصدی او بر قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) هم‌زمان با خروج پیمانکاران بزرگ خارجی از پروژه‌های نفتی شد. بر این اساس، در دوره او این قرارگاه ورود جدی به حوزه نفت و انرژی پیدا کرد. با تصدی او بر وزارت نفت پروژه‌های مهمی نفتی، همچون ستاره خلیج فارس و فازهای مختلف پارس جنوبی به سرعت شروع شد، اما پس از

رستم قاسمی به تازگی در برنامه تلویزیونی صف اول صدا و سیما رسانه‌ای کرد؛ یعنی درست در زمانی که کشور از بی‌کفایتی و کار نکردن مسئولان دولتی رنج می‌برد، رستم قاسمی هم نفت می‌فروخت و هم به دنبال ایجاد نفع اقتصادی از حضور مستشاران نظامی ایران در سوریه و عراق بود. یکی از ثمرات مدیریت وی بر این حوزه به جز فروش نفت و ممانعت از صفر شدن صادرات نفت ایران، قرارداد بلندمدت امتیاز معادن فسفات سوریه بود که منفعت اقتصادی بسیار بالایی برای کشور داشت.

در واقع، رستم قاسمی سرباز جبهه‌های مبارزه و مقابله با دشمنان انقلاب بود؛ روزی در جبهه‌های هشت سال دفاع مقدس، روزی در جبهه سازندگی، روزی هم در جبهه جنگ اقتصادی و جبهه مقاومت و آنقدر به این جنگ متعهد بود که تا آخرین توان ممکن، خود را برای پیروزی جبهه حق گذاشت و در آخرین مأموریت خود برای حل این مشکل اقتصادی کشور، یعنی مسکن، در اثر شدت یافتن بیماری ناتوان شد و درگذشت. جا دارد نام شهید را بر وی نهاد؛ شهیدی که در جبهه‌های مختلف همواره با مجاهدت‌هایش ثمرات مهمی را برای کشور داشته است.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعدالله زارعی، عزیز غضنفری، فرهاد مهنوی، مهدی سعیدی، فتح‌الدین پیرشان، احد کریم خانی، حسین عبداللہی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گوردوزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sswweekly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۷۳ | دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱

کتاب سبز

ای وطن

غیر از آهنگ شادی شیطان همه نغمه‌ها حزین هستند گر گرفتند در گلوها مان بغض‌هایی که آتشین هستند ای وطن! ای صلابت یکدست! به کدامین گناه ناکرده‌ست؟ که تو را تکه تکه می‌خواهند، گرگ‌هایی که در کمین هستند کوهی از افتخار هایت را دشمنان ندیده می‌گیرند مشت‌ی از سنگ‌ریزه‌ها اقامت‌آزیز دژ همین هستند در هیاهوی شبهه و تردید در دل فتنه می‌توان فهمید از کسانی که لاف دین زده‌اند چه کسانی به فکر دین هستند در حرم بین مهر و سجاده تن چندین شهید افتاده و گروهی که نعل تازه زدند باز امروز روی زین هستند عده‌ای که صدای قهقهه‌شان، هم‌صدا با خشایب تکفیر است نکند لحظه‌ای خیال کنند ایمن از آه «آرتین» هستند آخر ماجرا قشنگ‌تر است قصه ختم به نور خواهد شد تا که روشن شود کدام گروه وارث اصلی زمین هستند

محمد حسین مهدویان

کتاب

گرگ و میش روزهای آشوب

در روزهای پر تلاطمی که بعضی از نقاط ایران اسلامی با توطئه‌های فرصت‌طلبان و دشمنان قسم‌خورده‌اش به آشوب کشیده شد، وقت آن رسید که عاشقان ولایت و دوستداران ایران در راه دفاع از میهن با هر چه در توان دارند، قدم برداشته و در راه وطن جانبازی کنند. گروهی از شاعران حماسی و آیینی نیز به خیل عظیم جان بر کفان پیوسته، در حد بضاعت خود و با همت شاعر گرانقدر «محمدحسین انصاری‌نژاد» کتابی با عنوان «مجموعه شعر گرگ و میش» گرد آوردند و در محکومیت آشوب‌ها و شبخون‌ها قلم زدند. این گزیده اشعار، دربرگیرنده حس و حال مردم دلسوز این دیار به زبان شعر است که داغ و درد را تجربه کرده و در گیسر و دار این روزها با توان خود به میدان آمده‌اند. باشد که تاریخ به قضاوت بنشیند و از آنچه در ذهن‌شان جوشیده و به رشته تحریر درآمده، به نیکی یاد کند.

صبحانه

شکرگزار باشیم

شکرگزاری به داشته‌های تان برکت می‌دهد. شکرگزاری سبب می‌شود سریع‌تر به خواسته‌های تان برسید. با دقت به زیبایی‌های اطراف‌تان نگاه کنید. آنها آمده‌اند تا شما را از حس بد و ناامیدی خالی کنند و برکت و ثروت را به دنبال بیاورند. شکر کردن روح را پاکسازی کرده و مسیر را به سمت خدا هموار و پربار می‌کند.

یادمان

صدای ماندگار انقلاب

مردم غیور ایران به خصوص آنها که دستی بر آتش جنگ و خط مقدم داشتند یا هم‌سن و سال انقلاب اسلامی بوده‌اند، نغمه‌های حماسی و زیبایی را به یاد دارند که با خود کوله‌باری از شوق وطن‌دوستی به همراه دارد. سرودهایی که در دل عاشقان میهن، شور دفاع و شجاعت را برمی‌انگیزد و چه کسی است که نداند گاه با همین ترانه‌ها و سرودهای حماسی ملتی به خروش می‌آمد و دل‌هایی آماده نبرد، تا عقب راندن دشمن پیش می‌رفت.

سرود «آمریکا آمریکا» اسفندیار قریب‌باغی از آن دست نغمه‌هایی بود که دل هر ایرانی را برای مقابله و مبارزه با استکبار جهانی می‌لرزاند. سرودی که هنوز هم تازگی دارد و در نوع خود بی‌نظیر است و جاودانه در گوش همه ما ماندگار شده، اگرچه سازنده و سراینده آن در خوابی ابدی فرو رفته‌اند.

اسفندیار قریب‌باغی، اول بهمن سال ۱۳۲۰ در تبریز به دنیا آمد؛ خواننده ایرانی که دارای مدرک معادل دکترای آواز کلاسیک (درجه ۱ هنری) از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بود.

او همانی بود که گفت: «من عاشق این خاکم، خون من، جان من، یعنی وطن من! مگر بی وطن بودم، که غربت‌نشین شوم. هر چند سال‌هایی را در خارج از کشور گذراندم ولی این دوری به قصد بازگشت بود. عرق ملی و صدا

هر دو با هم حماسه می‌سرایند. به خاطر همین حس و حال بود که ۸۴۷ ترانه ملی در زمان جنگ تحمیلی خواندم. بار موسیقی حماسی و ملی را به دوش کشیدم. کار رزمی و میهنی کردم، آنچه که من کردم مثل اسلحه بزرگی بود علیه بیگانگان...»

وجه درست و زیبا گفت. استاد قریب‌باغی ۱۷ آذر در بیمارستان ولیعصر (عج) تبریز دار فانی را وداع گفت.

داستان

بغض

توی گلوم ترک ترک می‌شه، اما اشکم در نمیاد، به نظرم یه مریضیه؛ ولی خدا از دل ما خبر داره، یه وقتا از این دستفروشا کلی وسیله می‌خرم، بعدش می‌شینم به یاد بچگیم غصه می‌خورم، اما خدا رو شکر می‌کنم. مردم فکر می‌کنن راننده بیابونو چه به این حرفا، اما نمی‌دونن سیب گلوی من از بقیه درشت‌تره؛ بس که بغض هامو خوردم و خودمو نگه داشتم تا کسی دلش نلرزه... و بلند بلند خندیدم.

– نمی‌دونم چرا اینا رو به شوما می‌گم آقای مددکار، ولی هر چی دستت رو سر این بچه‌ها بکشی، خدا دست به زندگیت می‌کشه... بیا اینم پمپ بنزین!

تشکر کردم و آرام پیاده شدم، اما فکر هم‌چنان درگیر سبب درشت‌گلوئی راننده بود، گلوئی که بغض‌های زیادی را در خود انبار کرده بود.

– آها از اینایی که تو بهزیستی و اینا کار می‌کنن و پرورشگاه...
سری تکان داد. حالتی بین تأسف و غم در چهره‌اش دیده می‌شد. همانطور که از جاده پر پیچ و خم می‌گذشت، ادامه داد: «من اینجور بچه‌ها رو می‌بینم خیلی غصه‌ام می‌شه، یاد خودم می‌فتم، یسار بچگیم، آقام مرده بود، من دست‌فروشی می‌کردم، نگا نکن الان این ماشین زیر پامه و لبم خندون، غصه‌هایی دارم که هنوز تو سینمام سنگینی می‌کنه، مرگ مادرم، سرطان داداشم، اما من مثل کوه سر جامم، من کوه نباشم بقیه به کی امید داشته باشن؟ یه وقتایی عیال می‌که دلت سنگه، نه والله، دلم سنگ نیست، دیگه به جای گریه صبر می‌کنم، صبر می‌کنم چون خدا بالاخره به جا صبرش از بنده‌هاش سر می‌ره و خودش میاد سر وقت... روضه آقام امام حسین (ع) رو هم که می‌خونن، انگار یه بیابون

نقیسه محمدی
دبیر گروه جوان

جلوی پایم ترمز کرد و با صدای خشنی گفت: «بیا بالا، بنزین تموم کردی؟»
دسته کمکی کامیون را گرفتم و خودم را بالا کشیدم. روی صندلی ولو شدم. برای اینکه بتوانم از ماشین‌های عبوری بنزین بگیرم، نیم ساعتی با باد تند پاییزی می‌جنگیدم. لیوان چایی را داد دستم و با لهجه غلیظی گفت: «بنزین گرم بشی!»
چایی گرم کرد، اما نگران ماشینمی بودم که کنار جاده رها کرده بودم. انگار ذهنم را خواند: «ناراحت ماشینت نباش بسپر به خدا! دکتری یا معلم؟ از این جاده کسی رد نمی‌شه آخه!» با حالت بلاتکلیفی گفت: «مددکارم!»

صادقانه

تأثیر دعا

امام صادق (ع) فرمودند: دعا پیوسته در حجاب است تا آنکه که بر محمد و خاندان محمد صلوات فرستاده شود. خداوند عزوجل دعایی را که از دلی غافل و بی‌توجه سرزند، اجابت نمی‌کند. پس هرگاه دعا کردی، با دلت به خدا روی آور و یقین بدان که در این صورت دعایت مستجاب می‌شود. هر زمان که بدنت به لرزه درآمد و چشمانت گریان شد و دلت تپیدن گرفت، آن لحظه را برای دعا کردن غنیمت شمار که به خواسته‌ات عنایت شده است.

بحارالانوار، ج ۱۲، ص ۱۲۴

غیر رسمی

مناجات خاص

رهبر معظم انقلاب ایام فاطمیه و همچنین روز میلاد حضرت زهرا (س) را ایام توسل می‌دانند و به چندین نفر از مداحان فرموده بودند که فهرست دعا و حاجاتی دارند و در ایام فاطمیه آن را از خداوند طلب می‌کنند تا به واسطه حضرت زهرا (س) به ایشان دهد. در خصوص روضه حضرت زهرا (س) هم ایشان تأکید دارند که به معارف فاطمی بیشتر پرداخته شود. در روضه‌خوانی فضایل و مناقب گفته شود و الگوهای رفتاری ایشان بیان شود. در خصوص حضرت زهرا (س) می‌توان جایگاه ایشان در عوالم دیگر را طرح کرد که دست ما از درک آنها کوتاه است، اما ایشان تأکید دارند که الگوهای رفتاری ایشان، مانند اینکه به قدری عبادت می‌کردند که پای‌شان ورم می‌کرد یا توجه به همسایه‌ها با آن بیان معروف «المجار ثم الدار» گفته شود.

حضرت آقا می‌فرمودند: اگر بین بیان چند روضه یا سرودن شعر مخیر شدید، سراغ آن موضوعی بروید که بیشتر به فضایل و آموزه‌های اخلاقی و رفتاری ایشان پرداخته است. یکی از برکات انقلاب هم همین بس که اگر تمام اشعار مرتبط با حضرت زهرا (س) از قرن چهارم تا پیش از انقلاب را گردآوری کنیم، در ۱۰۰ صفحه جمع می‌شود که مرحوم احمدی‌بیرجندی این اشعار را جمع کرده است، اما اگر تنها اشعار دهه‌های ۷۰، ۸۰ و ۹۰ شاعران در خصوص حضرت زهرا (س) گردآوری شود، چندین کتاب قطور می‌شود.

محمد زمانی، شاعر آیینی

سلامت

ترشی به اندازه!

زهره مهدوی

کارشناس تغذیه

«ترشی» جاشنی پرطرفداری است که در پاییز و زمستان و در بیشتر سفره‌های ایرانی وجود دارد و البته در سراسر دنیا طرفداران بسیاری را به خود جلب کرده است؛ اما از آنجایی که پاییز و زمستان فصل ترشی درست کردن است، بسیاری از همین حالا به فکر خرید لوازم ترشی سال هستند، اما شاید به مضرات آن فکر نمی‌کنند. عده‌ای دیگر نیز به اشتباه عقیده دارند ترشی یک عامل مؤثر در چربی‌سوزی است و باعث بقای طول عمر انسان‌ها می‌شود؛ اما شاید این گفته قدیمی‌ها هم خالی از اهمیت نباشد که «ترشی نخوری به چیزی می‌شی». این حرف قدیمی‌ها بی‌حکمت نیست؛ چراکه ترشی موجب کندی حافظه و سرد شدن مغز می‌شود. سرکه یک ماده خوراکی ترش مزه ووجه مشترک تمام ترشی‌ها به علت جلوگیری از فساد خوراکی‌هاست؛ اما باید بدانید که سرکه با کارایی زیاد خود هم موجب ایجاد باکتری‌های مضر درون دستگاه گوارش می‌شود و هم موجب از بین رفتن کیسه صفرا و کمک به سم‌زدایی کبد خواهد شد. همچنین، بهتر است بدانید مصرف سرکه به آرامی قند خون را در افراد دیابتی و غیردیابتی بالا می‌برد. زیادروی در مصرف ترشی منجر به بروز چه بیماری‌هایی می‌شود؟ بیماری‌هایی، مانند ضعف اعصاب، دیابت، چاقی، ام‌اس، پارکینسون، رعشه، دمانس (زوال عقل) و صرع از خوردن بی‌رویه ترشیجات ایجاد می‌شود و ترشی سرکه موجب نابود کردن جنجره و خلط پشت حلق می‌شود. همچنین، ترشی باعث تشدید بیماری آرتروز در افراد بزرگسال و میانسال می‌شود. به عقیده بسیاری از پزشکان، مصرف بی‌رویه ترشی احتمال ابتلا به سرطان معده، زخم معده، اثنی عشر و سرطان مری را بالا می‌برد. طبق تحقیقات علمی انجام شده، خوردن زیاد ترشی موجب کاهش سیستم ایمنی دستگاه گوارش در بدن افراد می‌شود. پس بهتر است استفاده از این جاشنی خوشمزه به طور مداوم نباشد تا از مضرات سرکه، آن هم سرکه صنعتی به دور باشیم.

حسن ختام

باغبان

پروانه‌ها را چه باک از سوختن و رفتن. همین که شمع روشن شود، پروانه بهانه رفتنش مهیاست. در گوشه گوشه این وطن چه پروانه‌ها که به آتش زدند؛ پروانه‌هایی که به پيله‌های ابریشمی دنیا پشت کردند و در موطن حقیقی خود جای گرفتند. این خاصیت پاکدلان عرصه عشق است که جان را به تمنای وصال یار معاوضه می‌کنند. آنها که در روزگار چشم‌ها و پیشانی‌ها، سراغ قلب‌هایی را می‌گیرند که از چشمه‌های لاینتاهی معرفت سیراب می‌شوند. آتھایی که فرق بین حسق و باطل را می‌فهمند. دوست و دشمن را سوا می‌کنند. بارانی از نور هستند که در دهلیز تاریخ، معنای انسانیت را به یادگار می‌گذارند. آقای من! یا صاحب‌الزمان (عج) هر گلی که از خون این شهیدان می‌روید، برگی از تاریخ را جلوه می‌دهد. جلوه‌ای که صراط مستقیم را پررنگ‌تر می‌کند. شوکی به روزگار غیرانسانی انسان‌ها می‌دهد و گلی به گلستان آمدن‌تان اضافه می‌کند؛ پس بیایید که این باغ بی‌باغبان صفایی ندارد.